

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Mi az aktuális?

Debrecen, május 16.

Vázsonyi Vilmos azt mondta, hogy ő sohasem volt hive és sohasem is lesz hive a pápi javak megváltásának, sőt örül, ha erkölcsi és lelki erőket talál ebben a korban, mely a pénzhatalomnak korrupcióját oly nagymértékben kifejlesztette.

Eddig meg lehetett volna esküdni arra, hogy a szekularizációs mozgalomnak Vázsonyi Vilmos az egyik legelső vezére.

Konstatálható, hogy a néppárt nem siet kijelenteni, hogy: ha Vázsonyi Vilmos sohasem volt hive a szekularizációnak, ő (t. i. a néppárt) viszont sohasem követelte és ezután sem fogja követelni az egyházi politikai törvények revízióját.

Ellenkezőleg siettek kijelenteni, hogy tévedésen alapszik az a hír, mintha az országgyűlési néppárt revízió alá akarná venni az egyházi politikai követeléseit.

Most már az a kérdés, hogy ezen világos cáfolat mellett vajjon megtörténhet-e mégis a néppárt és a demokrata párt együttműködése?

Lehet, hogy Vázsonyi nem akarja a szekularizációt, de az is biztos, hogy Vázsonyi az egyházi politikai törvények revízióját sem akarja. És habár a néppárt nem revideálja is a revíziós programot, — azért semmi akadálya sincs annak, hogy a néppárt és a demokrata párt együtt működjen.

A hipnotizált költő.

Írta: Sas Ede.

A szobalányom dideregve jelentette, hogy hó esik.

Ijedten ugrottam ki az ágyból és rohantam szétcsapni az ablakredőnyöket.

Az ég vigasztalanul komor volt; az öszszetömörült rosszakarattól duzzadó felhők-ből pedig kétségbeejtő szaporasággal hullott a hó.

Nem akartam hinni szemeimnek. Behoztattam egy csomót. A fruska kiszaladt megbejött és én megszorogattam a kezeit, de nem találtam benne semmit. Azt mondta, hogy mire beért vele, hát elolvadt a markában, olyan tüzes. Igazat adtam neki.

Bele kellett hát törődnöm a megváltozhatatlanba és csöndes rezignációval kászolódtam a redakcióba.

Őnök nem tudják, mi egy redakcióbeli emberre nézve az első hó. Mióta ujságíró vagyok: sok keserves évfordulóját éltem ennek a végzetes természeti tüneménynek. Az első hó: az égből hulló théma; valósággal égből hulló manna az alkalmi pegazus-zsokék számára. (Apropos: a parnasszi versenyben vannak csak turf-csalások!) Ha akkorka esep libben is alá, minő egy napos madárfióknak a fészekből elszállingó pelyhe: azt az alkalmi poéták vizsla szeme menten, kéréletlenül fölfedezi és mielőtt az a földre le-hullana és ott elolvadna, megsemmisülne (mi-

lyen jó az első hónap!) tetté érlelődik benne a pokoli gondolat, hogy azt megverseli, vagy megtárcázza, sőt uram bocsá! rögvest drámát ír róla.

A tavasz első lehelletével úgy vagyunk, hogy mikor az első virágot kipattantja az erdő méhén, a fázós; szobátbuvó poétanép azt nem veszi észre és a virág háborítatlan, bizonyára kárörvendve nyílik tovább, de az első hópehely elég vigyázatlanul az orrára esik, annak a nyomán rögtön fölpezdül a valódi amerikai gyorsköltészet.

Azonban a redakcióba lépve, ott találtam nagy megnyugvásomra az én tudós doktor barátomat, a hipnotizmus, hansenismus, a szuggesztio és minden más eféle tudományok avatott mesterét.

Elpanaszoltam neki a bajomat.

— Te, ha az első merénylő belép, hát én a szemeláttára tűzbe dobom a versét.

A pápaszemes tudós rám nézett. (Mind den tudósnak pápaszeme van. Azért nem látja a világot és életet olyan jól és tisztán — mint más közönséges ember.)

— Nem, — mondta ő a meggyőződés szilárd hangján — hanem ő vele magával dobatjuk tűzbe a versét.

Akkora szemekkel se néztek még soha senkire, mint én ő reá.

Kocogtattak.

A merénylő, azaz tudós barátom biztatása szerint az áldozat nem késett sokáig.

ellenni kártyázás nélkül, az a legképtelebb társaságokba is — habozás nélkül elkeverdik.

Hát muszáj kártyázni? Nem. A néppárti legilletékesebb helyen már kimondták, hogy: kérem, mink szeretünk kártyázni, de csak magunkhoz hasonló rangu urakkal ülünk le egy asztalhoz. Kimondta ezt a néppárt, holott már be volt téve a vizi, mert Vázsonyi Vilmos már nyilatkozott, hogy ő sohasem volt hive és sohasem lesz hive a szekularizációnak.

Egy nagy politikai nyakleves volt ez, melyet a Szentkirályi-utcából küldtek a Terézvárosba, ahol már nagyon biztak abban, hogy a választási küzdelemben egy lobogó alatt harcol majd Vázsonyi Vilmos, Molnár Jánossal és Rakovszky Istvánnal.

Lesz-e együttműködés, nem lesz-e, azt ki tudná még előre megmondani; de azt már látni lehet, hogy a barátságos szövetkezés nem olyan könnyű, mint amelyennek még tegnap látszott. Rakovszkyék nem akarnak kikapcsolni, Vázsonyi nem mer bekapcsolni és hat van-e, lehetséges-e magyar politikai összetartás kikapcsolás és elvek felfüggesztése nélkül?

A kulisszák mögött mindenki külön fokokokat rejteget, mellyel egy észrevétlen pillanatban szövetségstársát majd fejbe-csapja. Vázsonyi azt gondolta: ha a néppárt lemond a revízión, akkor én majd lenyelem ezeket az embereket, hiszen ezek

Egy jól táplált, de azért nem tekintélyes alak lépett be. (Manap a poéták már nem soványak; aki a verseiket olvassa, az soványodik bele.)

Bemutatta magát.

Biztosítottuk, hogy erősen örülnék. És kitünően palástolt kárörömmel vettük át tőle a hozott verset. Persze, hogy az első hóról szólt és arról a sárról, ami az enyhe időben abból lesz, öngyilkosságra hajtó világfájdalommal. Csak tizenkét strófa volt, de mindegyik huszonnégy soros.

— Saját találmányu strófám, — magyarázta a Parnasszus makacs ostromlója, aki jobb lett volna, ha olyan strófákat talál ki, amibe csak egy sor van.

A poéta már-már föl akarta olvasni a verset, de professzor barátom idejekorán közbe toppant:

— Tessék leülni.

— Köszönöm, állva jobb szavalni.

Professzor barátom vállon ragadta a veszedelmesen lelkesülni kezdő férfiut és lenyomta a fotelbe.

Ez érintésre a költő egyszerre odatapadt a karszékre. Igaz, hogy a szuggeráló tanár pogányul erősen nyomta le. Kezdetét vette a hipnotizálás. A saját versével csiklandoztuk az orrát. Bámulatos hatása a hipnotizmusnak és a tizenkét huszonnégy soros strófájú versnek! A dálnok álomba merült tőle.

— Önnek az igazi neve nem Dalligeti Elemér, hanem Gombóc Márton?

Kénytelen meghajolni mindenki a

HRABÉCZY

gőzmosó, vegytisztító és ruhafestő gyár
(Debreczen, Széchenyi-utca 42.)

munkájának tökéletessége előtt.

szeretik a szélsőségeket és van-e ember Magyarországon, aki szélsőségesebb tud lenni, mint én tudok? Rakovszky is politikus azonban és így gondolkozott: Lássuk csak előbb a szekularizációs véleményedet, kedves elvtársam! És neki csak ez kellett. Elő a fokost, — leütni és így történt. Nincs tovább.

A munkanélküliek segélye.

Kiosztottak 9320 koronát.

Rostás István főkapitány a debreczeni munkanélküliek segélyezésére megindított akció eredményéről a következő jelentést adta ki:

Nyilvános elszámolás.

Amidőn az általános munkahiány következtében városunkban is beállott nagy nyomor enyhítésére részint a törvényhatóság, részint a város társadalmának áldozatkészsége következtében kezeimhez befolyt pénzbeli és természetbeni adományokról, az alábbiakban ezután a nyilvánosság előtt is van szerencsém elszámolni, nem mulaszthatom el, hogy mindazoknak, akik e nehéz és fáradtságos segélyezési munkálatoknál közreműködtek és pénzbeli vagy természetbeni adományokkal a nyomor enyhítéséhez hozzájárultak, a segélyben részesült nagyszámu és hibájukon kívül, a rossz gazdasági és pénzügyi viszonyok folytán nyomorba jutott családok nevében hálás köszönetemet fejezem ki.

I. Pénzbeli adományokat adtak: Köleső-nős segélyező-Egylet 2000 K, Alföldi Takarékpénztár 1000 K, Osztrák-magyar Bank fiókja 100 K, Ipar és Kereskedelmi Bank 500 K, Első Debreczeni Takarékpénztár 500 K, Borsodmiskolci és debreczeni István gőzmalom 500 K, May Andor István gőzmalom igazgató 100 K, „Apolló” mozgó-színház rt. 30 K, a Piac-utca 9. sz. a. kereskedők 15 K, Tóth Sándor Erzsébet-utca 50. sz. 40 K, Stégmüller Árpád Simonyi-utca 26. 100 K, Jótékony nőegylet 200 K, Kulin Imre törvényszéki elnök 29 K, Pákozdy Sándor vármegyei főjegyző 15 K, Borgida Farkas Royal szállodás 30 K, Pénzes Sándor vármegyei árvaszéki elnök

— Igen, Gombóc Márton, — susogta az alvó tulvilági hangon.

Ez aztán tudomány! Ilyen prózai név bevallására bir egy idealistát!

De az én tudósom még erősebb dolgokat is képes volt véghez vinni.

— Ön bohém?

— Igen.

— Nohát akkor esküdjék meg, hogy soha többé nem iszik bort!

A magánkülvilági ember kezét szívére nyomta és megtette a lehetetlen fogadást.

— Esküdjék meg, hogy adósságcsinálás nélkül fog megélni!

A szerencsétlen fölemelte a két ujját. Bámultam. De azután kellett még csak hüledezniem.

A tanár néhány hókusz-pókusszal még mélyebben elaltatta a zsákmányul esett médiumot.

— Álljon ön tótágast!

A hipnotizált poéta fölkel, kezeit, melyekkel a Pegazus sörényébe szokott kapaszkodni, a földre helyezte és lábait terjesztette az Olympus felé, a legtökéletesebb cirkuszi bajazzó módra.

— Olvassa ön fel ezt a verset, nyomta a tanár kezébe a hosszú tekerics papiroost. A szuggerált mohón elkapta azt és igazán oly kísérteties hangon kezdte szavalni, hogy borsódzott tőle a hátunk.

— Ugyebár, ez egy papirkosárba való sületlenség?

10 K, Bankegyesület Részvénytársaság 100 K, Polgári Kör 14 K, Takaréék és Hitelintézet rt. 300 K, Új szabadkőműves páholy 200 K, Mihálovits Jenő gyógyszerész 30 K, Csütörtöki felolvasó esték rendezősege 200 K, Gazdák biztosító szövetkezete 20 K, Horváth Antalné és Zsigmondovics Sándorné 5 K, Aranyi Lajos K. Tóth-u. 8. 5 K, Izraelita nőegylet 25 K, Stern József kefégyári munkásai 20 K 40 f., ref. főgimnázium ifjusága 66 K 69 f., Erős Jakab kávé 10 K, Turai Farkas hirdetési vállalata 10 K, Hegedűs Antalné Szt. Anna-u. 27. 4 K, Dohánygyári alkalmazottak 106 K 40 f., Weichinger Károly 100 K, Filler Egylet 20 K, Handler 2 K, Svetits Intézet növendékei 505 K 93 f., máv. műhelytelep személyzete 220 K, Faipar rt. 17 K, állami főreáliskola növendékei 79 K 49 f., Kereskedelmi Tanitétet 27 K, Weisz Aranka ajándéka 10 K, ref. főiskola széniori hivatala 41 K 64 f., az I. sz. postahivatal személyzete 13 K, Lőkövits Arthur aranyműves 70 K, Kir. Itélőtábla 38 K, római katolikus főgimnázium 45 K 7 f., Aufricht Vilmos 20 K, Kir. járásbírószék tisztikara 15 K 40 f., dr. Szász Adolf 12 K 30 f., Szávay Gyula iparkamarai titkár gyűjtése 100 K, Áron Manó és Társa cég 25 K, Vészi János Szt.-Anna-u. 11. sz. a. lakos 20 K, Debreczeni Ipartestület 56 K 30 f., Radó Sámuel bizt. titkár 10 K, Sztankovits János gazd. akadémiái igazgató 4 K 50 f., Kovács Lajos Mikepéres 4 K, Máv. műhelytelep személyzete 145 K, ref. felsőbb leányiskola 72 K 78 f., özv. Vértessy Istvánné Teleki-u. 67. 20 K, m. kir. p. ii. ig. tisztikara 8 K, máv. szertár tisztviselői és alkalmazottai 25 K 50 f., özv. Stieber Jánosné, Batthyányi-u. 6. sz. 10 K, ref. egyház 1000 K, Julov Lajos 10 K, Julov vasöntőde munkásai 24 K 50 f., dr. Engel Ignác orvos 10 K, Egyetértés önképző dal- és zenegylet 200 K, máv. műhely munkás személyzete 370 K, Stern József kefégyár rt. 20 K, máv. műhelyfőnökség személyzete 20 K, 84 f., néhai özv. Bihari Mihályné örökösei 10 K, Debreczeni gazdasági gépgyár rt. 10 K, Összesen 9701 K 84 f., azaz kilencezerhét-százegy korona 84 fillér.

II. Természetbeni adományokat adtak: Horváth Antalné és Zsigmondovics Sándorné máv. gépjavitó műhelytelepi lakosok $\frac{1}{4}$ öl tüzfát, 3,5 kg. szalonnát, 2,1 kg. tepertőt, 10 kg. zsírt, 29,5 kg. lisztet, 109 kg. burgonyát, 200 kg. szentet, 4 kg. sót. Hegedűs Antalné

A dalnok dicsfényes arcán kinos vonaglás futott végig: látszott, hogy valami belső küzdelme támadt a hipnoziss erejével. Végre kitört:

— Ez egy kitünő költemény. Valóságos gyöngye a modern lyrának.

En a tanárra néztem. A tanár a médiumra nézett. A médium a semmibe nézett üveges szemekkel.

— Ugyebár, ez a vers nem érdemli meg, hogy napvilágot lásson?

A médium felelt:

— Márványra vésve igen, de ebben a nyomorult „Kotyikleti Harsonában” nem!

Hm, gondoltam magamban. Ha ez így folytatja, elég lesz a hipnotizálásból: mert ha még gorombább talál lenni csupa szuggerációból, hát én nyakon teremtem, ő meg oroszlánnak képzeli magát és engem széttép.

A tudós hansenista azonban bizott a földfeletti tudományában: a teletorku hipnotizálás minden erejével bődült rá az áldozatra:

— Dobja ön a tűzbe ezt a komisz fércelményt!

Abban a perchen talpra pattant a médium. Egyik kezével magasra emelte szellem-szüllöttét, másik kezével torkon ragadta a hipnotizáló tanárt és úgy lódította a kandalló parázsába, hogy nyomban kiégett hátul a nadrárgja.

Tehát mégis vannak a hipnotizálásnak határai!

Szt.-Anna-utca 27. sz. a. lakos: 6 kg. kenyeret, 2 kg. tepertőt, 6 drb szappant, 1 körgallért, 5 kötényt, 1 bugyogót, 1 szoknyát, 2 pár cipőt, 3 drb leányka ruhát, 3 drb férfi inget, 3 drb. női bluzt s női kosztüömöt, 4 fekete kamásnit, 4 pár harisnyát és 1 muffot. Svetits Intézet 2 női ruhát.

Ezenfelül a városi törvényhatósági bizottsági közgyűlés megszavazott 15000 korona segélyt, melyből 50 öl tüzfát beszerzésére, felvágatására és hazaszállítatására 2275 koronát, szalonna és kenyér utalványok beszerzésére 6090 korona 30 fillért utalt ki kezeimhez. A 15000 koronából fentmaradó 6634 korona 70 fillér és a törv.-hat. biz. közgyűlés által külön e célra megszavazott 4151 korona 32 fillért a Kut-utca 140 sz. a. felállított népkonyha és a Fűvészkert-utca 2. sz. a. felállított gyermek-népkonyha költségeinek fedezésére fordítottatott.

Segélyre jelentkezett 2021 munkanélküli család. $\frac{1}{8}$ — $\frac{1}{8}$ öl fagesélyben részesült 404 család. 10—10 kg. szalonna és 50—50 kg. kenyérré utalványt kapott 117 család. 6—6 kg. szalonna és 30—30 kg. kenyérré utalványt kapott 207 család. 5, 10, 15, 20 koronás — összesen 4793 korona — pénzbeli segélyt kapott 560 család. Ingyen reggelit: $\frac{1}{8}$ liter meleg tejet és $\frac{1}{8}$ kg. kenyeret kapott február 10-től április 1-ig, tehát 50 napon át naponként 1076 gyermek.

A Kut-utca 140. sz. a. népkonyhán f. évi január 4-től március 15-ig naponként 900—1000 felnőtt és gyermek, az Egyház-tér 2. sz. a. felállított gyermek népkonyhán február 12-től március 15-ig, naponként állandóan 700—800 gyermek kapott ingyen ebédet. A két népkonyhán a jelzett idő alatt összesen 32,349 adag étel szolgáltatott ki és ez összesen 10786 korona 20 fillérbe került.

Természetbeni adományokból részesült 20 család. Kezeimhez befolyt 9701 korona 84 fillérből kiifiztettem: Gyermek reggelizési költségeire 4063 K 12 f. Pénzbeli segélyben kiosztottam 4790 K. A gyermekek népkonyhájához szükséges felszerelésekre és az írásbeli munkálatokért napidíjban kiifiztettem 464 K 44 f. Összesen 9320 K 56 fillért.

S így a további segélyezésekre fentmaradt még 381 korona 28 fillér, amely összeg azonban csakis a legnagyobb nyomorban levő sürgős segélyekre szorult munkáscsaládoknak esetről-esetre fog kiutaltatni. A segélyezéseknél és a segélyezések nagyságának mérlegelésénél mindenekelőtt a nyomornak a nagysága az apró gyermekek számára való tekintettel vétetett figyelembe. Figyelembe vétetett továbbá azon körülmény is, hogy a segélykérő mióta lakik városunkban, ide való illetőségü-e? és hogy mióta van munka nélkül.

Az összes segélyre jelentkezőkről, azok személyi, vagyoni és családi viszonyait és mindazon körülményeket, melyek a segélyezésre és annak mérvére befolyással bírhatnak, teljes részletességgel magában foglaló külön-külön összeírólap vétetett fel és az összeíró lap adatai a helyszínére kiküldött detektív, polgári- vagy megbízott, avagy kerületi rendőrtizedes által felülvizsgáltattak és az így hivatalos vizsgálat alapján összeállított összeírólapok képezték a segélyezés alapját.

Ugy a pénzbeli, mint a természetbeni segélyek átvételét minden egyes segélyezett két tanu előttemezése mellett hivatalos nyugtán saját aláírásával ismerte el. A befolyt adományokról és azoknak mikénti felhasználásáról pénztári bevételi és kiadási naplót vezettem és a keltezett összes okmányokat, kísérő leveleket, gyűjtőleveket, jelentéseket, jegyzőkönyveket, pénzkezelési naplókat és összeírólapokat számvevői felülvizsgálatás végett kísérő jelentés kapcsán a városi tanácshoz terjesztettem be.

A segélyezési akció mikénti lefolytatásáról a helybeli kereskedelmi és iparkamara

Zacherlin

csakis üvegekben, ahol hirdetések kifüggesztve

elnökségét, lombból alakított got színén Debrecz

Pil a gy

Két nap volt Deb persely és a között.

Bezzeg szoboszlói, a pénteki me be. A várm szony és m ki a kedvez a zöld pers elibe a meg

— Ked gyermekek

A mi

jusztát:

— Dejs

tam én el a

asszony, ma

— Nem

szó, hanem

juk van, az

az anyjuk i

A mi e

szavakra:

— Ne t

szavainak,

a gyerek, a

jány már a

Mégis k

ja dobni a

a bukszájáb

és ravasz s

asszonynak

— Bed

nacsága, h

dijat a törv

Félelem

juk le, hogy

ky Babuska

nagy gyöny

tásának ma

pegett a ko

ben. Ő volt

aki senkit

lépett feny

buskát a s

adakoztak

Nedecz

gan állapít

elhagyott g

cárok és fel

mögé bezár

va, hogy a

nak. Csakh

következett

Nedecz

rászda előt

cukrászdáb

C

Nagy győ
ségneél, sá
klimatiku
Mode

elnökségét, mint a segélyezésre a társadalomból alakult bizottság által felkért hatóságot színén részletes átiratban értesítettem. Debreczen, 1914. évi május hó 15-én.

Rostás István,
rendőrfőkapitány.

Pillanatfölvételek a gyermeknapokról

*

Két napon át, pénteken és szombaton dívat volt Debreczenben a kék buzavirág, a zöld persely és a rövid lejáratu fölött idegenek között.

Bezzeg nagyot néztek pénteken a derék szoboszlói, ladányi, vagy dorogi civisek, akik a pénteki megyegyűlésre jöttek be Debreczenbe. A vármegyeháza előtt néhány szép asszony és mosolygós szemű leány használta ki a kedvező alkalmat és kedvesen csörgetve a zöld perselyt, édes mosolygással ugrottak elbűvölő vidékeikre:

— Kedves urambátyám, az elhagyott gyermekeknek kérek néhány fillért!

A mi magyarunk megsodorintja a bajuszát:

— Dejszen, kisasszonykám, nem hagytam én el a gyermekeimet; otthon van az asszony, majd visel az gondot rájuk.

— Nem a bátyámuram gyermekeiről van szó, hanem azokról, akiknek csak édesanyjuk van, az apjuk pedig nem vállalja őket és az anyjuk is a lencsében adja.

A mi emberünk felveti a fejét ezekre a szavakra:

— Ne tessék hitelt adni a Nagy Borsosa szavainak, kisasszonyom, nem az enyém az a gyerek, akit a lencsében adott. Hej, az a lány már a városba is elhozta az esetemet...

Mégis kivesz egy huszfillérest és be akarja dobni a perselybe, de aztán meggondolja, a bukszájából egy kétkoronást kotorász ki elő és ravasz szemhunyorgatással odasug a kisasszonyoknak:

— Bedobnám ezt a pengőt, ha kivinné a nacsága, hogy ne követelje rajtam a tartásdíjat a törvény...

*

Félelem és lelkiismeretfurdalás nélkül írjuk le, hogy a legbájosabb kis gyűjtő Nedeczky Babuska volt, a népszerű Nedeczky őrnagy gyönyörű leánykájáé. A kis médi hivatásának magaslatán, komolykodó arccal tipeggett a korzón, kis zöld perselyvel a kezében. Ő volt az egyedüli gyűjtő a két napon, aki senkit sem szólított meg, senki elé sem lépett fenyegető mosolylyal. Nedeczky Babuskát a sétáló állították meg és önként adakoztak a perselyébe.

Nedeczky Babuska este felé már boldogan állapította meg, hogy a perselyéből sok elhagyott gyermek vehetne cukrot. Rézkrajcárók és fehér pénzek szorongtak az üveglap mögé bezárva, bizonyára türelmetlenül várva, hogy a boltosok kasszájába vándoroljanak. Csakhamar azonban drámai fordulat következett be.

Nedeczky Babuska éppen a Riesz-cukrászda előtt haladt el a dadájával, amikor a cukrászdából egy mezitláb, maszatos, ron-

gyos gyerek jött kifelé habos indiánert majszolva:

— Ni-ni, dada, — csillant fel a kis médi az indiánert felé.

— Az egy „elhagyott gyermek” — szölt a dada.

Nedeczky Babuska ránézett az „elhagyott” indiánertre, azután a perselyre s bizonyára elgondolván azt, hogy abból a perselyből még hány indiánert lehet venni, elsírta magát az utcán:

— Dada, kérem, én elhagyott gyermek akarok lenni...

*

Nos, egyetlen gyűjtőről sem látszott, hogy elhagyott lett volna. Egy-két lovagja minden leánynak akadt, akiknek feladata az volt, hogy vigyázzanak, nehogy pénz helyett gombokat dobjanak a nemesszívű gyermekbarátok a perselybe.

A hagyományos gyermeknapon gombok így ez idén kiküszöböltettek a forgalomból. Egyedül a szimpatikus dr. Borsovay Jenő perselyébe próbálkozott egy-két kartársá gombot dobni, de Borsovay dr. minden pénzt megnézett, mielőtt megengedte, hogy perselyébe csuszassák.

Egyébként Borsovay uttörőként mutatkozott be a gyermeknapon. Ő az első férfi, aki perselyével és virággal a kezében gyűjtésre vállalkozott és így a feminizmussal ellenkező tendenciájú mozgalmat indított meg a jótékonyág speciális feminin talaján, amikor helyet követelt a férfinemnek is az ellenkező nem jótékonycélú megadóztatásában.

Néhány irigy kollégája ugyan megtagadja tőle az önzetlenséget, azt állítván, hogy Borsovay dr. alkalmat akart szerezni, hogy minden nőt büntetlenül szólítson meg, ámde a következő eset az ellenkezőjét bizonyítja ennek.

Egy nagyon szép és fölötté szellemes debreceni uriaszony előtt csörgeti meg udvariasan a perselyt a népszerű ügyvéd.

— Nagyságos asszonyom, néhány fillért az elhagyott gyermekeknek!

A szép asszony kinyitja a retiküljét, belenézi, azután igéző mosolylyal fordul Borsovayhoz:

— Nézze, édes Borsovay, nálam csak fillérek vannak, de én a maga perselyébe nem akarok fillérest dobni. — Ugy-e ad nekem kölcsön?

— Parancsoljon, nagyságos asszonyom! A szép asszony finom fehér ujjával kitor a pénztárcából egy tizkoronás arany-pézt és a legártatlanabb mosolylyal bedobja Borsovay dr. perselyébe.

A pénztárca illatos maradt a szép asszony ujjai után és ez is megérte a tizkoronát...

*

Tévedésben van, aki azt hiszi, hogy a gyermeknapokat csak a Piac-utcán és kapcsolt részein tartották meg. A perifériákon is akadtak gyűjtők, igaz, kevés számmal, a kik perselylyel, esetleg persely nélkül gyűjtöttek az — elhagyott felnőtteknek.

A Nagyerdőn is gyűjtött tegnap egy messzire illatozó hölgy. Egy disznót ábrázoló persely volt a kezében és csak idősebb urakat szólított meg:

— Tessék néhány koronát adni az elhagyott gyermekeknek!

Egy idősebb ur egy huszfillérest dobott a disznóba. A hölgyike szomorú arcot vág:

O, kérem, csak 20 fillért tetszik adni, mikor annyi elhagyott gyermek van...

Az öreg ur dühös lesz:

— Nézze kérem, ne gyűjtsön maga az erdőben, akkor nem lesz annyi elhagyott gyermek...

(dux.)

Ásatások a Hortobágyon

A debreceni muzeum gyarapodása.

Debrecen város muzeuma mostanában sikeres ásatásokat végzett a Hortobágy-pusztá keleti részén, amelyet hajdan Balmaznak neveztek.

Az ásatások a négy évvel ezelőtt felfedezett juhjárás vagy másként porosháti halmos temetőben folyt, amelyeknek száma az újabb kutatások nyomán egyre szaporodik. A f. évi április 20-tól május 10-ig, tehát három hétig tartott ásatás a VII., VIII., IX., X. és XI-dik számmal jelölt temető legtöbb sírját, összesen 68-at, feltárta. E sírok is, mint már az előző években felbontottak néhány kivételével, ugyan régen megbolygattattak és többé-kevésbé kifosztattak, mégis számos érdekes lelet került azokból a muzeumba.

A Kr. u. II. század végéről, vagy a III-dik század első feléből származó temetkezések mellékletei ugyanolyanok, amilyeneket a hortobágyi csárdához közelebb fekvő I—V. számú temetőben találtunk. Kései La Tain izlésű ezüst, bronz és vas fibulák, temérdek karnéol, üveg, paszta, borostyán, kagyló, gyöngy a lábfejek, kézfejektől, mellről, nyakról; községes bronz- és vascattok, vaskések, egy águ villák vagy vasarak; egyenes pengéjű, kétélű vaskardok és köpius vaslándzsák; elvéve bronz és vasszelencék igen vékony lemezű; római császárkori érmek és igen változatos alaku római provinciális eredetű edények, csaknem mindegyik sírban egy-egy. Talán a hajdani sirrablások miatt ritkán fordulnak elő egyéb, különösen nemes fémből készült ékszerek: mint karperecek, fülbevalók, ezüst tükrök. Gyűrűt pedig egyet sem találtak.

A muzeum folytatni fogja ezen halmos temetők feltárását s már jogot szerzett a föld tulajdonosától azon ismert temetők megásatásához is, amelyek a Hortobágyon kívül fekszenek. Ilyen halmos temetőben, csupán a Hortobágyon, ez ideig összesen 216 sírt bontott fel a muzeum.

Az ásatásokat vezető muzeumőr igen korai középkori temetőre bukkant a hortobágyi csárda szomszédságában, a Hortobágy vize és a Mátára vezető út között. Ez a temető, amelynek rendetlenül fekvő sírja bronzkori őstelenen keletkeztek, nincsen sírhalmokkal megjelölve s így nem is foszthatták ki úgy azt, mint a porosháti halmos temetőket. Innen ez ideig tíz sír van felásva. A leletekből egyelőre csak annyi állapítható meg, hogy az ide temetkezett nomád barbárok is kedvelték a gyöngyöket; fibuláik (kapcsoló tüik) azonban későbbiek amazokénál.

Dr. Szöllős Dezső

ügyvéd irodáját

Piacz-utcza 59. szám alá

(Steinfeld-házba) helyezte át.

CRIKVENICA

(CIRKVENICA)

Nagy gyógyhatású görvélly és angolkórnaál, az idegrendszer betegségeinél, vérszegénységénél, sápkórnaál, női betegségeinél, elhíjasodásnál és idült rheumatizmusnál. Mint klimatikus gyógyhely páraítlan maláriánál, influenzánál és minden hurutos betegségeinél.

Modern fürdők nap-, homok- és szabad tengeri fürdőre.

tengeri fürdő és klimatikus gyógyhely,
az Adria partján (Fiume mellett).

Egyedüli belföldi tengeri fürdő. Mesés homok-plázs. A partot körülbelül 300 méternyire finom homok borítja és oly sekély, hogy gyermekek minden felügyelet nélkül is fürödhetnek.

Kimerítő prospektust küld: A FÜRDŐ-BIZOTTSÁG.

A bukaresti botrány

Mangra Vazul az inzultusról

Mangra Vazul nagyváradi püspöki vikárius bukaresti inzultálását pártkülönbség nélkül fölháborodással kommentálta a közvélemény. Mindenki tisztában van azzal, hogy azokat az ökölcsepásokat, melyek az ősz főpapot érték, a magyar nemzetnek szánták. Ugy értesülünk, hogy a közhangulat hatása alatt a kormány energikus lépésre határozta magát. A kormány el van határozva, hogy a román hivatalos körök asszisztenciája mellett lefolyt durva botrányért erélyes elégtételt szerez.

A bukaresti botrány újabb részleteiről Bukarestből a következő telefon-jelentést küldték Budapestre:

Bukarest, május 15. Tegnap délután az akadémia tagjai teljes számban ülést tartottak Istrati dr. egyetemi tanár elnöklésével. — Az ülésen olyan határozatot hoztak, hogy Mangra Vazul jelenléte utjában van az akadémiai tagok kollégialis együttműködésének s ezért őt az akadémia gyűléseiről kizárják. Ezt a bukaresti rendőrfőkapitány, Porbeszku György közölte Mangrával, aki erre kijelentette, hogy ő mindig respektálta a rendet és ezért nem veszek többé részt az akadémia ülésein. Mindazonáltal tekintettel arra, hogy nagyragu személyiségek személyesen érdeklődtek nála az esetről, még néhány napig Bukarestben marad, hogy teljesen elintézzék ezt az ügyet. Az *Universul* munkatársának pedig kijelentette Mangra, hogy azt hiszi, hogy az ő incidense nem lesz befolyással Románia külügyi politikájára és reméli, hogy a román államférfiak jövőben is azt az irányt fogják követni, mint eddig.

Istrati dr. egy újságírónak a következőket mondta:

— Mi, az akadémia tagjai, kirekesztettük Mangrát, mert benne a román nép árulóját láttuk. Nem hinném, hogy valamely román erkölcsi testület a jövőben megtűrné kebelében.

A tegnapi határozatot, amely csak egy ülészakra szól, nemsokára újabb határozat fogja követni, amely teljesen kizárja Mangrát az akadémia tagjai sorából.

Mangra Vazul fölkereste a moldvai metropolitát, de ez vonakodott őt fogadni. — Illetékes körökben helytelenítik, hogy a bukaresti rendőrfőkapitány beleavatkozott az ügybe és hogy ő közölte Mangrával az akadémia határozatát. A tegnapi nap folyamán az egyetemi hallgatók újra demonstrálni akartak Mangra ellen, de ez nem jelent meg a gyűlésen. Erre az egyetemi hallgatók eltávoztak és éltették az akadémiai tagokat, akik az „árulót” az akadémia tagjai sorából törölték.

Egy újságíró ma fölkereste Mangra Vazult, aki a következőket mondta:

— Minthogy kizártak az akadémia üléseiről, szóbelileg nem felelhetek az ellenem intézett támadásokra, de a sajtó útján válaszolni fogok. Most már valóban van Mangra-

incidens, ami azzal fenyeget, hogy napról-napra nagyobb méreteket ölt. A román akadémia tagjai lehetnek scientes, de semmi esetre sem lehetnek sapientes.

Arra a kérdésre, hogy tett-e panaszt az osztrák-magyar követségen, Mangra Vazul így felelt:

— Én nem panaszkodtam Czerninnél. Tegnap járt nálam valaki, aki az incidens leírását kérte tőlem, hogy ki volt ez, nem mondhatom meg. De több mint bizonyos, hogy a bukaresti eseményeknek következményei lesznek Magyarországon.

Arra a kérdésre, hogy meddig marad Bukarestben, a vikárius így válaszolt:

— Még két hétig itt maradok, személyi ügyek elintézése végett.

Végül kijelentette Mangra, hogy a tegnapi és tegnapelőtti tüntetéseket *Bianu*, az akadémia titkára rendezte.

Két öngyilkosság egy napon

Az életunt kereskedősegéd — Az elkeseredett kocsis

Ma délután élesen berregett a Csapóutcai mentő-állomás telefonja. A Péterfia-utcáról jelentették, hogy a 30. számú házban öngyilkosság történt: egy fiatalember felmetasztette karján az ereket és átvágta a nyakát. Pillanat alatt előgördült a mentőkocsi s nem telt bele öt perc, derék mentőink a helyszínen voltak.

Bracs Gusztáv 26 éves kereskedősegéd követett el öngyilkossági kísérletet. A fiatalember régóta betegeskedik, ami anynyira elkeserítette, hogy borotvájával felvágta karján az ütőeret és átmetasztette a nyakát. Hatalmas sugárban szökkenett elő a vér az ereiből, úgy hogy a falra is ráfröcscent. Mikor észrevették tettét, már rengeteg vért vesztett. Hatalmas vértöcsa keletkezett körülötte.

A mentők részesítették az első segélyben, bekötötték a kereskedősegéd mély sebeit, azután beszállították a közkörház sebészeti osztályára. Esméletlen állapotban fekszik, nem lehetett kihallgatni.

Alig végeztek a kórházban Bracs Gusztávval, újabb életuntat szállítottak a mentők az osztályra. Krizsbai Jenő 36 éves kocsisnak hívják az öngyilkos-jelöltet. A Gerébi-telep Irén-utca 3. számú házban lakott egy asszonnyal, akivel ma délután valami felett összeszóvalkozott. Az asszony kiadta az utját a kocsisnak, aki erre egy éles késsel elvágta balkarján a főeret és mellbeszurta magát.

Súlyos sérüléseket szenvedett Krizsbai, akit Tóth Gyula dr. ügyeletes rendőrtisztviselő kihallgatott. Hőrogvé beszélt el a kocsis tettének okát. Állapota súlyos, de nem életveszélyes.

Barabás Béla és Khuen-Héderváry

— Politikai enyelgés —

A mai sivár politikai életben, amikor a kormánypárt és az ellenzék haragos farkasszemét néz, bizony a honatyák humoristái is beszűntetik a barátságos évődést. A folyosón is más a levegő. Szegény Mikszáth Kálmán, ha élne, talán az ő aranytolla sem írta karcolatot a parlament tájékaról.

Amikor a politikusaink ridegen száműzték a jókedvet, szinte örömmel jelenthetjük, hogy Barabás Bélát, a bálványdöntőt nem hagyta el a kedélye. Az az egyetlen jókedvű história, amely most a politikai parketten kivirágzott, Barabás Bélát köszönti mesterének és így hangzik:

Az amerikai *Szabadság* és az *Amerikai Magyar Népszava* című lapok halála hírét költötték Khuen-Héderváry Károly gróf volt miniszterelnöknek. Amerikai lapársaink tévedése olyképpen keletkezett, hogy kábelben át Héderváry Géza elhalálozásáról érkezett hírt Héderváryra értették s mindjárt leültek és irtak hasábos cikkeket Héderváry gróf közéleti érdemeiről. A mai napon azonban egy vidám korrespondencia támadt a dologból Héderváry gróf és — Barabás Béla között. Miután módunk nyílt véletlenül betekinteni ebbe a derűs levelezésbe, megírhatjuk, hogy Héderváry gróf a következő levelet kapta:

Kegyelmes uram!

Mint politikai ellenfeled, „jóleső” érzesel olvastam elhalálozásod vidám hírét s bár sietek őszinte részvétemnek kifejezést adni, még sem foszthatlak meg attól az élvezettől, hogy ezt magad is vidáman olvashassad az amerikai newyorki *Szabadság* idei április 29-iki számából, amely ma érkezett hozzám. Egyebekben pedig sokáig érezzed súlyát az én könnyű részvétemnek. Budapest, 1914. május 13.

Nem kész híved
Barabás Béla dr.
orsz. képviselő.

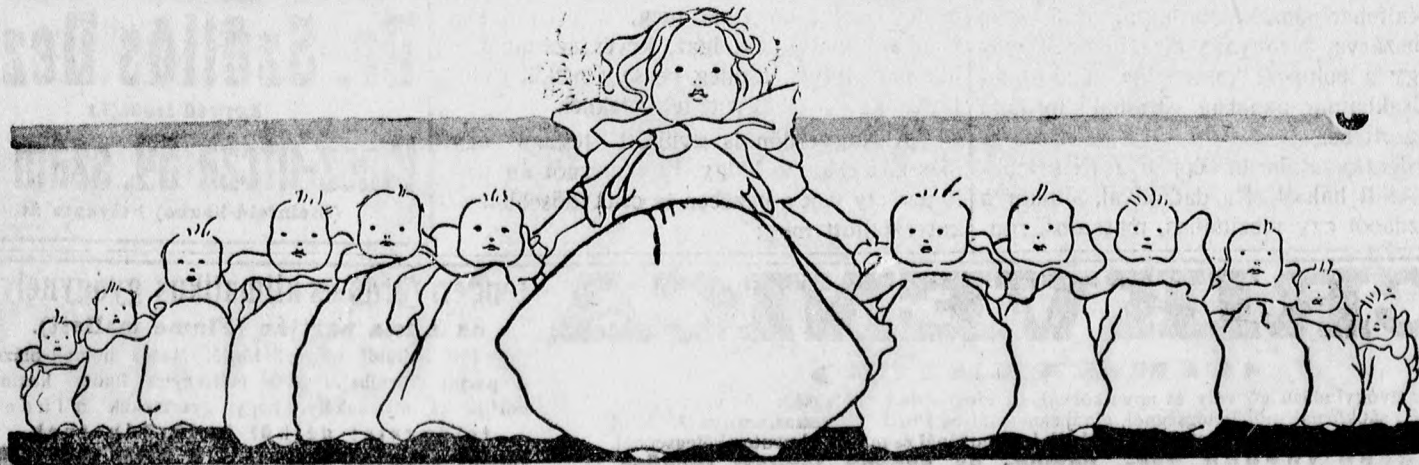
Erre a levélre válaszul Héderváry Károly gróf a következőket írta Barabás Bélának:

Tisztelt barátom a földön!

Nagyon örvendek, hogy az én esetem oly engesztelő hatással volt reád és általában politikai ellenfeleimre, mert ime hozzájárulhattam ahoz, hogy mindenkinek van öröme, a hívők és tudósok táborában egyaránt.

Miután úgy látom, tudod, hogy a tulvilágon való tartózkodásom futólagos és ideiglenes volt — csak addig tartott, mint a villamos szikra röpte az óceánon át — mégis mondhatom, hogy röptében találkoztam több nagy honfitársunk szellemével, a többi között Irányi Dániellel, akinek volna

Valamennyiünknek kedves tápláléka a Biomalz

egy izen
ezt nem
most az
kai viszo
tanuskod

E szeri
s e tréfás
mily élesen
politikai el
rántsem ol
gyűlölködés
látszik.

A hon

Kib

Aki az
ólmában
honvédségi
megjelenik
szült ez a
is gondolt
küldött föl
békében é
kítart a kir
kintettel a
ladottságá
zen és a le
szünet is k
dig busan
a bakának
nepi pihen
pegánynak
is. Az örm
alitiszt két
tése sem
a gyászme
lesz. Ezél
kezett a k
nok, így v
nak Kovács
kezem, m

Ezent
és röviden

— Sz

Ez ig
katonás le
Eddig elő
kaszánya
Surotlák,
nem fogja
szemle me
hogy állan
het tudni.

Megl

Mindenki
léstől vagy
lomkor a S
ajánlatos, m
magát ismét
féle csukam
högési inger
javulás-kör
Scott-féle, e
meghülés

K

Szt. L
fürdő

egy izenete hozzád és elbarátaidhoz. De ezt nem foglalom írásba, mert ezt tiltja most az általa előidézett megjavult politikai viszony, amelyről leveled oly ékesen tanuskodik.

A tulvilág árnyékából üdvözöl
Khuen-Héderváry Károly.

E szerint mégis van humor a politikában s e tréfás levélváltásból kitetszik, hogy bármily élesen állanak is egymással szemben a politikai ellenfelek, az ellenséges indulat korántsem oly mély, mint némelyek hiszik s a gyűlölködés nem oly fekete, aminőnek olykor látszik.

A honvédség új reglamája

Kibővítik az eskümintát

Aki azt mondja, hogy a hadvezetőség ömlábon jár, arra alaposan rácsófol az új honvédségi reglama, amely a közelben már megjelenik. Annyira modern szellemben készült ez a munka, hogy még az aviatikára is gondoltak benne. Eddig ugyanis úgy esküdt föl az újonc, hogy szárazon és vizen, békében és háboruban egyaránt hűségesen kitart a király mellett. Az új eskümintát — tekintettel a technika vívmányaira és mai haladottságára — így hangzik: „Szárazon, vizen és a levegőben!” — A vasárnapi munkaszünet is belekerült az új szabályzatba. Eddig busan sirdogált a bakánóta, hogy nincs a bakának vasárnap. Ezentul lesz bizony ünnepi pihenő és a bakát majd nem mondhatja pogánynak a babája. Szabályozzák a kimenőt is. Az őrmester egész éjjel kimaradhat. Az alitiszt két órával a takarodó után. A temetés sem lesz olyan díszes, felére apasztják a gyászmenetet. — A jelentkezés is rövidebb lesz. Ezelőtt, ha Kovács Ádám káplár jelentkezett a kapitánynál, hogy ő a szobaparancsnok, így vágta ki mondókáját. Százados urnak Kovács Ádám káplár alázatosan jelentkezem, mint szobaparancsnok.

Ezentul csak tiszteleg a százados előtt és röviden csak ennyit mond:

— Szobaparancsnok.

Ez igazán rövidebb és katonásabb. De katonás lesz az ugynevezett inspicirung is. Eddig előre tudatták a legénységgel, hogy kaszárnyaszemle lesz. Nosza volt lőtás-futás. Surolták, pucolták a cugszobákat. Ezentul nem fogják előre bejelenteni az ilyesmit. A szemle meglepetésszerű lesz, ami azt jelenti, hogy állandóan takarítani kell, mert nem lehet tudni, mikor érkezik a generális.

Meghülés és köhögés.

Mindenki tudja, hogy gyakran milyen nehéz a hűléstől vagy a köhögéstől megszabadulni. Ilyen alkalomkor a Scott-féle csukamájolaj-emulsió használata ajánlatos, melynek addig kell tartania, míg az ember magát ismét könnyűnek és erősnek nem érzi. A Scott-féle csukamájolaj-emulsió jótékony, különösen a köhögési ingeret enyhítő hatása hamar észrevehető és a javulás könnyen észlelhető. Sokaknak kölcsönözött a Scott-féle emulsió új erőt és életörömet, kik egy meghülés következményeivel és köhögésükkel évek hosszu sora óta bajlódtak.

A Scott-féle csukamájolaj-emulsió oly jóízű és könnyen emészthető, hogy úgy felelőnek, mint gyermekek szívesen szedik.

Egy eredeti üveg ára 2 korona 50 fillér. Minden gyógyszertárban kapható. Ha ezen lapra hivatkozva 50 fillér értékű bélyeget küld, SCOTT & BOWNE Ges. m. b. H. címére Wien VII, egy gyógyszertár utján próbaidőket küldünk.

Rendőrok és legények revolverharca

A Salétrom-utcai botrány a törvényszék előtt

A múlt évben az őszi vásárra Debrecenbe jött Hajduszovátról négy odaváló legény, Kapus Gyula, Kapus Bertalan, Mészáros Sándor és Biró Lajos. A szekér az öreg Kapus József volt, a Kapus-fiuk édesapjéé, aki szintén együtt volt a legényekkel a szekéren.

November hó 11-én betértek a szovátiai a Gottlieb-féle Salétrom-utcai koresmába. — Ott mulattak hajnalig cigánymuzsika mellett s hajnalban kitámolyogtak az utcára, hogy felüljenek a szekerekre és haza hajtsanak. A legények a cigányokkal a szekérig kísértették magukat s kurjongatva táncoltak az ut közepén.

A Salétrom-utca sarkán D. Varga Imre rendőr teljesített szolgálatot. A duhaj legények lármájára Varga Imre feléjük indult, hogy rendre intse őket. A szovátai legényeknek egyéb sem kellett. Gunyos és sértő szavakkal fogadták a rendőrt, majd az egyik Kapusi arcultította a rendőrt, aki erre kardot rántott. A legények erre rátámadtak a rendőrré, elvették a kardját és ütni-vernii kezdték. Majd mikor Varga kiabálására és sipolására több rendőr jött segítségére, felkaptak a szekérre, a lovak közé vágta, hogy elmeneküljenek.

A rendőrok utánuk löttek a menekülőknél s egy golyó könyökén találta az öreg Kapus Józsefet. Más baleset is történt velük. Az egyik kerék kiugrott a tengelyből és a vágató szekér a bentülőkkel együtt felfordult. A két Kapus azonban ekkor kifogta a két lovat s rájuk pattanva, menekültek tovább az üldöző rendőrok előtt.

A rendőrok Birót, Mészárosot elfogták, az öreg Kapust pedig sérülésével a kórházba szállították a mentők.

Hatóság elleni erőszak büntette címén emelt vádat az öt ember ellen a debreceni kir. ügyészség. Ma tartotta meg az ügyben a fő tárgyalást a debreceni törvényszék dr. Nagy Kálmán törvényszéki bíró elnöklété alatt. A vádat Gáthy Bálint kir. ügyész képviselte.

Az elsőrendű vádlott, Kapus Gyula, halált okozó súlyos testisértes miatt két és fél évet ült már. Kapus Bertalan pedig szándékos emberölés kísérlete miatt két havi fogházat.

Öt tanu igazolta a vádat. A tanuk egybehangzóan vallották, hogy a két Kapus-fiu kezdte a rendőr inzultálását. Mikor a rendőr figyelmeztette őket a rendre, Kapus Gyula így szólt az öccséhez:

— Nem merészeled pofonvágni azt a rendőrt?!

— Vágd pofon azt a rendőrt!

A testvér azután csakugyan arcultította Varga Imrét, majd mind a négyen neki estek és agyba-főbe verték.

Dr. Gáthy Bálint a bizonyítási eljárás lefolytatása után az öreg Kapus József ellen elejtette a vádat.

Dr. Nagy Kálmán nyomban kihirdette az

ítéletet, hogy Kapus József ellen megszüntette a törvényszék az eljárást.

Az öreg feláll a vádlottak padjáról:

— Nagyságos Törvényszék, — kezdi sírásba csukló hangon — ne vegyék el tőlem a fiamat. Minden keresetemet rájuk költöttem, hogy felneveljem őket és most támasz nélkül maradok.

Dr. Kiss Sándor védőbeszéde után a bíróság tanácskozássra vonult vissza, majd az elnök kihirdette az ítéletet, mely szerint Kapus Gyulát és Bertalant hat-hat havi börtönré és 3 évi hivatalvesztésre, Mészáros Sándort két havi fogházra, Biró Lajost egy havi fogházra és egy-egy évi hivatalvesztésre ítélték.

Ugy az ügyész, mint az elítéltek felelőszébezt jelentettek be.

Betörő a padláson

Letartóztatás a padláslyukon át

Kovács Ferenc 49-es számú rendőr a Csapó-utcán teljesített szolgálatot az elmúlt éjszaka. Tizenegy óra tájban a 86. számú ház előtt haladt el, midőn tompa, dübörgésszerű zajra lett figyelmes. A láрма Braun Mór óras- és ékszerész-üzletéből tört elő. A rendőr közelebb ment a bolthoz és a lebecsátott vasredőnyön át figyelt. Kopácsolást, vakolat lehullását hallotta. Nyomban tisztában volt azzal, hogy betörő jár a helyiségben.

Köponyegét levette próbálta a rendőr felhuzni a rolót, de be volt zárva. Nyilvánvaló lett, hogy a tettes az udvar felőli részen közelítette meg az üzletet. Kovács éppen beakar csengetni, mikor kijött a kapun az udvarban lakó Némethy Lajos, vakol a rendőr kérdéseire kijelentette, hogy Braun üzletébe csak az utcai bejáró szolgál bemenni.

A rendőr körülnézett a padláson és oldalt egy rést pillantott meg. A házmeisterrel létrehozott, nekitámasztotta a falnak és betekintett a nyíláson. A padlás egyik sarkában egy ruhacsomót vett észre, mozgó alakot nem látott. Erre Kovács Ferenc szolgálati revolverét előre tartva, bahajolt a padlásra. Hirtelen megmozdult a ruhacsomó, a betörő megijedt a fegyvertől és a rendőr felszólítására kimászott a résen.

Megbilincselve kísérte be a rendőr a főkapitányságra a tettest, akiről kiderült, hogy Szekeres Ferenc a neve, 19 éves napszamos. Kihallgatása alkalmával előadta, hogy napokkal ezelőtt határozta el magát a

Megnyit a „Nagy” Pensió!

Piac-utca 59. szám. (Steinfeld-palota.)

Teljesen új, minden kényelemmel ellátott

modern uri otthon.

Bentlakók és átutazók részére komfort berendezésű szobák teljes ellátással.

Ebéd és vacsora előfizetések. Ebéd-ídő 12-2-ig, vacsora-ídő 1/8-9 óráig. !! Villany- és gázvilágítás !! Fürdők !!

Kitűnő konyha.

Mérsékelt árak.

TELEPHON : 11-64.

Érdeklődőket szívesen lát, valamint bővebb felvilágosítást ad „Nagy” Pensió.

KÉZIMUNKA ÉS ELŐNYOMDA ÁRUHÁZ. **Krausz Gyula** a legújabb :: **kézimunkák** a legelsőbb :: árban. ::
DEBRECZEN, KOSSUTH-UTCZA 3. SZÁM. TELEFON 288. SZÁM

Szt. Lukács-fürdői **Kristály** forrás == a világ legelterjedtebb és legjobb üdítő vize. Debreczeni főraktár **KOZPONTI DROGERIA** város-ház-épület, ahonnan a vizet házhoz is szállítják. == Kapható minden fűszerüzletben. ==

betörésre. Tegnap délután terepszemlét tartott s este belopózott az udvarba. A nyíláson behatolt a padlásra, ahol a magával hozott fejszével kibontotta a menyezetet. Éppen akart ereszkedni a boltba, midőn tettenérték.

Szekerestől kiderítette a rendőrség, hogy a kassai javító-intézetből szökött Debrecenbe. Itt elfogták, de betegsége miatt a kórházba szállították, ahonnan szintén megugrott. Szekeres Ferencet felügyelet alá vette a rendőrség és a nyomozás befejezése után átadják a debreceni ügyészségnek.

Fölielentés az elmaradt házasság miatt

Gyilkossági kísérlettel vádolt vőlegény

A debreceni rendőrség szándékos emberölés büntetnének kísérlete miatt eljárást indított Gellény István 25 éves napszámos ellen. Gellény hónapokkal ezelőtt megismerkedett a Veres-utca 9. szám alatti éjjeli mulatóhelyen alkalmazott Vitéz Teréz 21 éves nagykárolyi illetőségű leánnyal. A napszámos házasságot ígért a leánynak, aki minden szabad idejét vőlegényével töltötte.

A múlt hónapban Gellény azt ígérte a leánynak, hogy nagyobb összeget fog átadni, amelyből majd butorokat vásárolnak. A napszámos szülei azonban ellenezték fiuk tervét, mire ő eldörmölyölte a pénzt. Másnap elkésredett a történeten s elhatározta, hogy öngyilkos lesz és elpusztítja Vitéz Terézt is. Este bement a mulatóhelyre, behívta a leányt a szobába. Köszönés helyett előrántotta a kabátja zsebébe rejtett forgópisztolyát, a leány mellébe szegte s ezt mondta:

— Haljunk meg együtt!

Vitéz Teréz ijedtségében önkéntelenül a szive fölé tette a kezét. A következő pillanatban Gellény elsütötte a fegyvert, amelynek golyója a leány keze fejét áttúrta. Vitéz Teréz vérző sebe dacára rávetette magát a napszámosra. Izgalmas dulakodás támadt közöttük s a leánynak sikerült merénylője kezéből kicsavarni a fegyvert. A lövés zajára egy másik alkalmazott benézett a szobába, de mert nem vett észre különösebbet, kérdezősködés nélkül eltávozott.

A leány átkötötte a kezét s kiment a kórházba, ahol Gellény kérésére azt mondta, hogy véletlenül lőtte meg magát. Nyolc nap múltán Vitéz Teréz kiment a kórházból. A napszámos azt ígérte, hogy kártérítésben fogja részesíteni, csak ne szóljon az esetről senkinek. Minthogy Gellény István ígéretét nem váltotta be és feleségül sem vette a lányt, Vitéz Teréz a napokban megtette följelentését a főkapitányságon. A különös merénylet ügyében a rendőrség bevezette a nyomozást.

APOLLO

Ma vasárnap

3, 5, 7 és 9 órai kezdettel; a 3 és 5 óras előadások félhelyárral.

Mikor a föld megmozdul.

Dráma 3 felvonásban.

A parasztnábob.

Vígjáték 3 felvonásban.

HÉTFŐN KEDDEN SZERDÁN
A Nordisk-film compagne legújabb terméke

Bohém szerelem.

Dráma 3 felvonásban. — Waldemár Psylander főszereplővel.

Fióközlet: Arany János-utca 15. sz.

Fehérneműt, csipkefüggönyöket, női bluzokat legszebben tisztít
FEUERSTEIN MOSÓINTÉZETE PIACZ-UTCZA 63. SZÁM.

Telefon: Fióközlet 732. Főüzlet 11-57.

Gyapju szövetek legújabb kivitelben
Gyapju szövetek legnagyobb választékban
Gyapju szövetek legolcsóbban

Szigoru szabott árak mellett
szerezhetjük be

WEISZ ADOLF
posztóherkedőnél, Debreczen, Hassuth-u. 1.
(Első takarékpénztár palotájában.)

Kereskedők és iparosok adózása.

A kamara közbenjárása.

A most folyamatban levő adókiivetési munkálatokat a kereskedő és iparos érdeklőség az egész országban aggódva szemléli. Az elmúlt évek gazdasági válsága az egész ország kereskedelmi és ipari életére nagy rázkódtatásokat hozott. Köztudomású, hogy e válság hatásai és a bekövetkezett természeti csapások sulya alatt legtöbbet az érdekeiben megtámadott kereskedő és iparos társadalom szenvedett. Ez magyarázza és indokolja azt a félelmet, mellyel az adóterhek megállapításának műveletét szemlélik.

A kereskedelem és ipar nehéz helyzetének kellő méltánylására és tekintetbe vételére felsőbb helyről megnyugtató kijelentések történtek. A kamara azonban érdeklőségével szemben köteletségének tartja, hogy saját részéről is közbenjárjon.

Ezért megkereste a kerületében illetékes pénzügyigazgatóságokat, hogy az adókiivetési munkálatoknál sokat szenvedett kereskedői és iparosai magasabb közigazgatási érdekek figyelembevételével megértő és méltányos elbírálásban részesíttessenek.

— Csak az boldog és munkabíró, akinek egészséges székelése van, különben pedig nyomorultak és tehetetlenek vagyunk. A természetes Ferencz József keserűvíz biztosan helyre hozza a megzavart emésztőképességet. Ennek az ásványviznek az az előnye, hogy ize kellemes és már egy pohár, tehát aránylag csekély mennyiség megívása után megvan a kellő hatása. A német orvosok doyenje, Körte dr., berlini közegészségügyi titkos tanácsos igazolja, hogy a Ferencz József víz az ő működése körében is mindig enyhe és megbízható hashajtónak bizonyult. Minden gyógyszerterápiában, drogériában és fűszerkereskedésben kapható.

Feld Irén Debreczenben

Művész-társulatával hétfőn, kedden és szerdán vendégszerepel az Urániában a „Bűnös szerelem” című mozi-szkeccsben.

A mozi-szkeccs létjogosultságát mi sem bizonyítja jobban, mint az a tény, hogy a közönség határozottan kívánja ezt a műfajt, amely állandóan tökéletesedik. A legújabb szkeccs az Uránia-mozgóban kerül bemutatásra, melynek intím nézőtere, hatalmas színpada valósággal predestinálják a mozi-szkeccsek előadására. Az Uránia-mozgó igazgatósága elismerésre méltó áldozatot hozott, hogy leszerződtette Feld Irént és társulatát, akik a „Bűnös szerelem” (Nimon de lanclos) című 4 felvonásos mozi-szkeccset fogják hétfőn-kedden és szerdán előadni. A művész-társulat tagjai, Feld Irénen kívül, Pesti Kálmán, Pethő Pál a debreceni színház volt tagja és Székely Károly.

„A bűnös szerelem” (Nimon de lanclos) egy romlottságában is bájos, örökifjú aszszonynak a tragédiája. Tragikumája ép az örök ifjúsága és szépsége. Gyermeke, kit egy esztendősen korábban hagyott el, tizenkilenc esztendősen korábban beleszeret s mikor egy páratlanul megkonstruált jelenet után megtudja, hogy vágyakozó, forró szerelemmel az anyját szereti, öngyilkos lesz. A revolver gyilkos dörrénese s a tépett lelkű anya hisztérikus kacaja fejezi be ezt a korrajzot, melyből árad a szellem, a mélység, a tökéletes

finomság. Ez a történet, melyet a szereplők a legtökéletesebben játszanak meg. A gyönyörű és érdekes szkeccset Budapesten a „Corsó”-mozgóban egymásután 100-szor adták elő, melynek bemutatójáról annak idején a Pesti Hírlap a szereplőkről a következőképpen írt: „Nimont Feld Irén játsza. Játékból vissza tükröződnek azok a megkapóan mély finomságok, amelyek végig vonulnak a drámán; munkája csupa fölényes intelligencia és talentum. Végre egyéniségének megfelelő szerephez jutott ez az ambiciózus színész, a gondos művészi munka, a beszéd finom tagoltsága teljes mértékben érvényesülnek ebben a szerepben. Az öntudatos művész; érzelmi skálájának és szintjárszó tudásának egész erejével mélyedt el a szerep tanulmányozásába, úgy hogy mindenképpen egységes, átgondolt és átértett alakítást produkál.”

Pethő Pálról a következőképpen írnak: „A férfias megjelenésű fiatal színész, aki igazi pályafutását most kezdi a mozi deszkáin, művész a javából, kinek kiváló kvalitásai pompásan érvényesülnek. Kitérésében, melyeket finoman készít elő, az ifjui szenvedély elementáris erővel nyilatkozik meg, de azért menten marad minden túlzástól és mindvégig fegyelmezett alakítást nyújt.”

Hasonló meleg hangon írnak Pesti Kálmánról és Székely Károlyról is.

A mozi-szkeccsen kívül kabaré-számok, magán- és páros-jelenetek is lesznek, amelyeket Feld Irén fog bekonferálni. Az igazgatóság azon intézkedésre, hogy e magas színvonalú szórakozás este 7-től rendes oltós és 9-től mérsékelt helyárak mellett lesz élvezhető, elismerésre és pártolásra méltó dolog.

Az előadások pontosan 7 és 9 órakor kezdődnek.

A Tisza-Rakovszky affér

Pegyeres elintézés lesz

Ma délelőtt a fővárosban szélteben azt híresztelték, hogy a Tisza-Rakovszky affért már korán reggel kardpárbajjal elintézték. Ez a hír nem bizonyult valósnak. Ellenkezően még mindig nem történt az ügyben semmiféle olyan fordulat, amely az elintézés közelebb hozta volna. Az összes érdekelt felek, Tisza István gróf kivételével, az éjszaka találkoztak a Nemzeti Kaszinóban. A megbízottak több óra hosszat tárgyalták az ügyet és ezalatt Rakovszky István egy másik teremben várakozott. Felkeltő után váltak el egymástól a megbízottak azzal, hogy ma délelőtt újból folytatják a tanácskozást.

Délelőtt a segédek külön-külön tanácskoztak és pedig Csekonics Gyula gróf Odeschalch Gyula herceggel, aki már kilenc órakor elhagyta a Főherceg Sándor-utcai lakását, továbbá Windisgraetz Lajos herceg Pallavicini György örgróffal. Az együttes tárgyalást pontban déli tízenkét órakor akarták megkezdeni újra a Nemzeti Kaszinóban, de ez a tanácskozás elmaradt.

A felekhez közelálló helyről nyert értesülés szerint az affért feltétlenül a lovagiaság szabályai szerint intézik el, tehát nem egyoldalú jegyzőkönyvvel, de nem kerül az affér becsületbíró elé sem. Egy újságíró kérdést intézett Csekonics Gyula gróffhoz és Windisgraetz Lajos herceghez, azonban mind a ketten megtagadtak minden felvilágosítást.

Este tíz órakor folytatták a segédek a tárgyalásokat, amelyekről azonban felvilágosítást nem adtak. Beavatottak véleménye szerint az affért fegyveresen intézik el.

A közös Magyarors

Budapest a delegáció Bilinszkij igen érdekes Miklós Öszágnak gazlene vinni.

Bilinszkij azt felelte, hogy nyon áll, hanem kell intézőkötöttet, gasló szerepében Közönvényességét szimpátiával

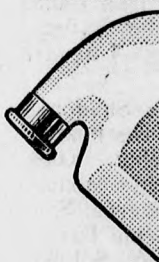
Ezután ve azt a nyíl Géza által fekülön bizott

A pénzü az 1914-19

Délután bizottság ta jelentést elf

— Vasá május 17-én templomban Nagytompl s.-lelkész, a Gyula s.-le s.-lelkész. A czél Jenő s. ban Boér K vács János templomban A homokke kész.

Az ágo plomban Pál hittanh

Aki következő mindennap h az Odolt, az a sunk szerint a zelhető legjobb fogápolást gya

Ára: 1-1 üveg (elég) K 2, 1/2, üve

A közös pénzügyminiszter Magyarország gazdasági szerepéről

A delegáció ülése.

Budapestről telefonálják lapunknak, hogy a delegáció négyes albizottságának ülésén Bilinszky gróf közös pénzügyminiszter igen érdekes nyilatkozatot tett. Szóba hozta Miklós Ödön delegátus, hogy Magyarországnak gazdaságilag nagyobb szerepet kellene venni.

Bilinszky közös pénzügyminiszter erre azt felelte, hogy ez nem egyedül a kormányon áll, hanem a kereskedő világnak magának kell intenzívebben fejleszteni a bosnyák összeköttetéseket. Ebben a tekintetben kimagasló szerep jut a Magyar-Bosnyák Gazdasági Központnak, amelynek eddigi buzgó tevékenységét Bilinszky gróf a legnagyobb szimpátiával nézi.

Ezután a miniszter a vasuti tarifára nézve azt a nyilatkozatot tette, hogy a báró Papp Géza által felhozott panaszokat hajlandó egy külön bizottság által megvizsgáltatni.

A pénzügyi albizottság ezután elfogadta az 1914—1915. évi költségvetést.

Délután négy órakor a zárszámadásbizottság tartotta meg ülését. A bizottság a jelentést elfogadta.

HIREK

— **Vasárnapi istentiszteletek.** Vasárnap, május 17-én prédikálni fognak a református templomokban a következők sorrendben: A Nagytemplomban Gáborjáni Szabó Gábor s.-lelkész, a Kis-templomban 9 órakor Hajdu Gyula s.-lelkész, 11 órakor Varga Csongor s.-lelkész. A Kossuth-utcai templomban Pánczél Jenő s.-lelkész. Az Árpád-téri templomban Boér Károly vallás-tanár, délután Kovács János vallásoktató-lelkész. Az ispotályi templomban Könyves-Tóth Kálmán lelkész. A homokkerti imaházban Uray Sándor lelkész.

Az ágostai hitvallású evangélikus templomban ma délelőtt 10 órakor Somogyi Pál hittanhallgató fog prédikálni.

Aki következetesen mindennap használja az Odolt, az a mi tudásunk szerint az elképzelhető legjobb száj- és fogápolást gyakorolja.

Ara: 1-1 üveg (hónapokig elég) K 2, 1/2 üveg 1.20 K.

— **A beteg király.** Bécsből táviratozzák: A felség a tegnap elég kedvezően eltöltött éjjel után egész nap igen jól érezte magát. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a hurutos tünetek határozottan mulófélben vannak. A mai éjjelt azonban, valószínűleg a kellemetlen, esős időjárás következtében, kissé nyugtalanul töltötte. Az uralkodó tegnap este, az orvosi vizsgálat után, nyolc óra tájban nyugalomra tért, hamarosan elaludt, de éjjel felé, valószínűleg a nyálkaoldás következtében beállott köhögési inger felébresztette. E köhögési inger az éj folyamán ismételtelen fellépett. Kerzl dr., aki reggel megvizsgálta az uralkodót, megállapította, hogy a némileg nyugtalanul eltöltött éjjel nem zavarja a hurutos tüneteknek mintegy két hét óta észlelt mulását és épséggel nem volt hatással a felség frissességére, étvágyára és jó közérzetére. A rendes napi program betartása mellett a kis gallérián tervbe vett séta a rossz időjárás miatt ma valószínűleg megint elmarad.

— **Uj református esperes.** Rimaszombatból jelentik: Az elhunyt Csabay Pál esperes székének betöltésére most adta le szavazatát Gömör vármegye 32,000 főnyi ref. lakosága. Huszonhárom egyházközség Dusza János pelsőci ref. lelkészre szavazott. Az új esperest a juniusi rendkívüli egyházmegyei gyűlésen dr. Tüdő István miskolci püspök fogja installálni.

— **A nagybeteg Kossuth.** Némi javulás mutatkozik Kossuth Ferenc állapotában. Az elmúlt éjszakát nyugodtabban töltötte és meg szakításokkal néhány órát aludt. Reggel hetedfél órakor tejben főleresztett tápiókat evett, később pedig kívánságára kávéat adtak neki. Délelőtt tíz óra tájban újra elaludt. Fájdalomról nem panaszkodott.

— **A kormány a Kálvineumért.** Tiszta István gróf miniszterelnök és a vallás- és közoktatásügyi magyar királyi miniszter Baltazár Dezső dr. püspöknek — aki legutóbb a konvent ülésén részt vett és beszélgést folytatott a miniszterekkel — kijelentették, hogy az ideai állami költségvetésbe a Kálvineum második 100,000 koronája is beállított és készpénzben fog kifizettetni. Nagy gond háruult el ezáltal az intézőkről, mely őket amiatt nyomta, hogy a megkezdett építkezést, miután kölcsönt szerezni illő kamaton nem sikerült, mint fejezhetik be? Most már rendben lesz minden. Lesz miből fizetni az építkezési vállalkozót. A kultuszminiszter ígéretei szerint még ez év folyamán az utolsó 100,000 koronás részlet is folyósítottatni fog.

— **A debreceni fősorozások végeredménye.** A tegnap befejezett fősorozások eredményét ma állította össze a katonaiügyi osztály, amelynek összeállításából a következő adatok tűnnek ki: A három korosztályban felhívtak összesen 1077 állításkötelest, akik közül jelentkezett is 892, besoroztatott 404, tehát a jelentkezettek 45.29 százaléka. Nem jelent meg 185 állításkötelese, akik közül a legtöbb engedéllyel van távol, több utólag jelentkezett. Kivándorlás folytán 8 hadköteles van távol. Igazolatlanul távollevő 20, ismeretlen helyen tartózkodó 26. A visszautasítottak közül 100 fegyverképtelen, 13 töröltetett a lapstromból, 42 besoroztatott kórházba utaltak. A sorozáson igen kitűnő erős legénység jelentkezett, az eredmény is kitűnő s megegyezik a tavalyi eredménnyel, amely szintén 50 százalék körül volt.

— **Jelentkezések a választójogi vizsgákra.** A polgármesteri hivatalban ma estig 1027 olyan ember jelentkezett, aki a választójogi törvényben előírt írni-olvasni tudást igazoló vizsgát letenni óhajtja. Az első vizsga szerdán, e hó 20-án lesz.

— **Tennis-raketteket** szakszerűen javít és huroz Mentze Henrik Piac-u. 38. szám.

— **Adakozás a debreceni vértanúk emlékművére.** Sesztina Jenőhöz, az emlékműbizottság pénztárnokához újabb adományok gyűltek: Nagykároly r. t. város adománya 100 kor., Svetits-intézet növendékei hazafias adománya 150.15 kor., Debreceni ifjak világi bizottsága 3 kor., Élesdi bank r.-t. Élesd 10 kor., Rácz Rónay Károly, a „Szabadság” szerkesztője Nagyvárad 8.40 kor., Miskolci takarékpénztár személyzete 15 kor., Ozdi takarékpénztár részvénytársaság 9.30 kor., Dévaványai takarékpénztár részvénytársaság 10 kor., Facseti takarékpénztár részvénytársaság 10 kor., Rábaközi takarékpénztár részvénytársaság Csórna 10 kor., Gelbmann Kornélia, Irén, Regina I. és Rozenberg Bella B.-Ujváros 20 kor., Szehey János Budapest 7.61 kor., Kiss Andor esperes lelkész gyűjtése Tolcsva 10 kor., Félégyházi takarékpénztár részvénytársaság 50 kor., Makó város újabb gyűjtőívén 6.50 kor., Scheppel Béla ur gyűjtése: Rónay János ur gyűjtőívén 5.20 kor., Hama Viktor ur gyűjtőívén 39 kor., Kiss Ferenc ur gyűjtőívén 8.50, Szőke Hedvig k. a. gyűjtőívén 6.50 kor., Scheppel Béla ur gyűjtőívén 6.50 kor. Végösszeg: 587 korona 36 fillér.

— **Teológus-majális.** A debreceni református kollégium teológus ifjusága 1914. június 4-ikén a nagyerdei „Dobos pavillon”-ban majálist rendez. Nem első kísérlete ez a teológus ifjuságnak. Távoli időkbe vezetnek vissza a „Teológus-majális” eredetének gyökérszála s a fényesen sikerült mulatságoknak — melyeknek célja mindig az volt, hogy az ifjuság az összeköttetést a nagyközönséggel a kollégium számára így is erősítse és biztosítsa — sok kedves emléke él a résztvevők lelkében. Az elmúlt években elért s tapasztalt erkölcsi sikerek vezették a teológus ifjuságot azon elhatározásra, hogy ez évben is megrendezze szokásos nyári mulatságát, mely az eddigieknél még annival is nagyobb jelentőséggel bír, hogy most utóljára szerepel az ifjuság úgy, mint akadémiai ifjuság, mint az ő „Alma-mater” ifjusága, melyet a teológusok talán elsősorban képviseltek. Ezen ezen ünnepélyes jellegből kifolyólag a legszélesebb intézkedéseket tették meg arra nézve, hogy a rendezendő majális minden igényeket kielégítő sikerről számolhasson. A rendezőség ez uton kéri a t. közönséget, hogy ha valaki esetleges tévedés folytán meghívót nem kapna s erre igényt tart, forduljon ez ügyben hozzá. Jegyek csak a majális napján a két pénztárnál lesznek válthatók a meghívó felmutatása mellett.

— **Baleset a pályaudvaron.** Végzetes baleset történt ma a debreceni nagyállomás rendező-pályaudvarán. Nagy Mihály 25 éves pályamunkás egy váltót akart átváltani, amikor egy talpa ráesett. A fa Nagynak a bal lábát bokában eltörte. Kihívták a mentőket, akik beszállították a munkást a városi kórházba. Állapota súlyos.

Minden M háziasszony

teljes meggyőződéssel
mondja:

nincs kávé :Franck: nélkül és
azért ajánlják csak a „Valódi”
:Franck:-ot a „kávédaráló”
gyárjeggyel.

mg em 140/86117

SALVATOR

kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás
vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél, omész-
tési és lélegzési szervek hurutjainál kitűnő hatása. Természetes vasmentes savanyúvíz.

Rapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerüzletekben.

SCHULTES ÁGOST

Szinye-Lipóczy Salvatorforrás-vállalat
Budapest, V. Rudolf-rakpart 8.

— **Dréher-asztaltársaság.** Nagyszámú társaság jelenlétében, nagyjából a Polgári Asztaltársaság vezetőségéből valókból, tegnap este új asztaltársaság alakult meg. Az új asztaltársaság a „Szegény gyermekek felruházására alakult Dréher-asztaltársaság” címet vette fel. A társaság a nemes emberbarátot, Szabó Henriket választotta elnökévé, alelnök Hoffmann Sándor, jegyző Klein József, ügyész dr. Karsay Sándor, gazda Németh András, pénztárnok Sándor Ármán, ellenőrök Kronovitz Ignác és Feldmann József. Ügyvezetőül az asztaltársaság a közismert agilitású Aczél Henriket választotta meg. Megválasztották még a 25 tagú választmányt is. Tagok mindennap jelentkezhetnek az asztaltársaságnál. Szóval a régi asztaltársaság működik tovább a Dréher-sörccsarnokban.

— **Horobágyi csikós öltözet Japánban.** Dr. Kurz Gusztávné, a budapesti állami felsőbb leányiskola és leánygimnázium tanára, a japánoknak nemzetünk irányában a felkelő nap országában tapasztalt meleg rokonszenvét azzal akarja viszonzni, hogy a jellegzetes magyar népviseletekből kisebb gyűjteményt állít össze és azt elküldi a tokiói muzeumnak ajándékkul. Támogatásért Debrecen város tanácsához is fordult. A tanács megbízásából valódi, eredeti csikós-öltözetet és felszerelést vásároltak: cifraszűrt, tuzoktolas kalapot, vendéggombos zsinóros lajbit, csizmát, kék alsóruhát, priccszet, kantárt, kirakottonyelű igen szép karikást s a csikósoknak egyéb apró utenzíliumait. Ezeket azóta már meg is kapta a magyar-japán atyafiságot lelkesen ápoló tanárnő.

— **Fölvívás adófizetésre.** Debrecen város adóhivatala ma a következő fölvívást bocsátotta ki:

Adófizetés iránti hirdetemény. Alulírott városi adóhivatal ezennel felszólítja mindazokat az adózókat, akik a városi adókönyvben előírt és az 1909. évi XI. t.-c. 26. §-sa értelmében esedékes adótartozásukat a hó 15-éig be nem fizették, hogy azt járulékaival együtt, a jelen hirdetemény közhírré tételétől számított 8 napon belül vagyis a hó 25-éig az alulírott városi adóhivatalnál annál is inkább fizessék be, mert ellenkező esetben ellenük a zálogolási eljárás azonnal meg fog indítani. Debrecen, 1914. évi május hó 16. napján. Debrecen sz. kir. város adóhivatala.

— **Huszénhét tejhamisítás.** A debreceni rendőrség ma reggel a Simonffy- és Rákóczi-utcai tejpiacokon vizsgálatot tartott Vargha István dr. vegyész közbenjöttével. A hatóság kiküldöttjei huszénhét árusítótól vettek mintát, mert az ezeknél talált tejet lefőződtének, illetőleg vízzel hamisítottak találtak. A rendőrség szigorú eljárást indított a tejhamisítók ellen.

!! A bécsi, londoni és párisi kiállításokon !!
aranyéremmel és oklevéllel tüntették ki !!

FÁY-arckrém :
-szappant és
-poudert : :
mint legjobb arczéplő szer, melynek használatától
minden szeplő és májfolt három nap alatt eltűnik
Ára 1-1 Korona.

Kapható a készítő
GRÓSZ NAGY FERENC
gyógyszertárban

Kossuth-utca 8. A színház mellett

— **A megoperált napszámos halála.** Közlöttük, hogy a városi szegényházban Szücs Gábor napszámos fején keletkezett dagánatot Szabó János nevű társa leoperálta. Szücsöt beszállították a kórházba, ahol tegnap meghalt. A debreceni ügyészség Szabó ellen gondatlanságból okozott emberölés vétségéért megindította az eljárást. Az ügyészség indítványára a vizsgálóbíró sűrűn elrendelte Szücs Gábor felboncolását és a halottszemle megtartását. A törvényszéki orvosok még ma délután foganatosították a boncolást és a szemlét.

— **Horner Arthur bookmaker** Debrecenben, Piac-utca 41. sz. I. emelet, elfogad az összes bel- és külföldi-versenyekre start és klasszikus versenyekre előnyös fix-fogadásokat. Halmozott fogadások köthetők. Double és Triple eventek. Telefon: 10-11.

Debrecen legnagyobb, legelőkelőbb mozgója
EGYHÁZ-TÉR. — TELEFON 12-51.

MAUTOLJÁRA
ANITA IVERSEN

Nagyhatású tengerész dráma három felvonásban.

Washington. Panoráma felvétel.
Titi fűszeres inas. Kacagató.
Rozmár vadászat. Sport kép.
A mestermű. Humoros jelenetek.
Bachus tánc. Csodás látványosság.
Gimpli nyaral. Humoros történet.
Angol bíróverseny. Sport kép.
Leokádia sietős dolga. Kacagató.

MA VASÁRNAP délután 3-5-ig és 5-7-ig a fenti teljes műsor. Mérsékelt leszállított helyárak. Minden jegyhez egy ajándék! Este 7 órától rendez helyárak. Utolsó előadás 10 órától. Minden kép után van bemenet.

Hétfőn — Kedden — Szerdán

május hó 18-án, 19-én, 20-án

FELD IRÉN

ésművésztszűrsulatának

!! vendégfellepte !!

A BÜNÖS SZERELEM

(Ninon de Lenclos) című

KINEMASZKEGCSBEN !!

Fellépnek: Feld Irén, Pethő Pál, Pesti Kálmán és Székely Károly.

Rendes helyárak.

— **Vakok kiállítása.** Hirt adtunk már róla, hogy dr. Bielek Aladár kultuszminiszteri titkár a hó 24-én, vasárnap délelőtt 11 órakor a vármegyeháza dísztermében előadást tart a győgyepedagógiai oktatásügyről s ugyanekkor bővebben kiterjeszkedik a házában elszórtan élő 16,000 vak tanításának és gyámolításának kérdésére. Hogy a vakok oktatásának célszerű volta minél inkább kitűnjék, a Vakokat Gyámolító Országos Egyesület az előadás idején, illetőleg már előtte való napon a vármegyeház nagy termének szomszédságában levő tágas bizottsági teremben a vakok kefe-, kosár-, harisnya- és kézimunka-készítményeiből egy csinos kis kiállítást rendez. A kiállítás két napon át az érdeklődő közönség számára nyitva lesz s a kiállítandó tárgyak igen olcsón eladásra is kerülnek. Aki szükségletét itt szerzi be, jót is cselekszik, mert kenyeret ad a vak-munkásoknak.

— **A nagyvárad honvéd zenekar** ma vasárnap este a Royal dísztermében nagy búcsú hangversenyt tart.

— **A hiu pénzhamisítók.** Zágrábból jelentik: Az itteni rendőrség tegnap két boltiszolgát tartóztatott le, akik már hosszabb ideje tizkoronások gyártásával és forgalomba hozásával foglalkoznak. Az esetet az teszi érdekessé, hogy a két legény a hamisítás igen fáradságos módját választotta, szabadkézzel utánozta közönséges pergamentpapírra a 10 koronás bankók rajzát s azt irónokkal és pasztellkréttel az eredetinek megfelelő módon kiszinezte. A munka így keserves lasussággal ment, átlag két napig tartott egy-egy tizkoronás elkészítése; fejenként tehát a legjobb esetben is 5 koronát kerestek naponta művészeikkel. E művészetre különben oly büszkék voltak, hogy bankópeldányaikra a bankormányzó és másik aláírás helyébe szépen odarajzolták a saját nevüket: Kántor és Vilidka. És hiúságuk volt a vesztük is, mert a rendőrség sajátkezü aláírásuk alapján hamarosan elfogta és letartóztatta őket.

— **Dr. Széll Kálmán VII. kerületi tiszt** orvos lakását a VII-ik egészségügyi-kerületbe Simonyi-ut 4. szám alá helyezte át. Rendelési idő: reggel 8-10-ig, este 6-8-ig. Telefon-szám: 9-61.

— **Házasságok.** A debreceni állami anyakönyvi hivatalban az elmúlt héten a következő jegyespárok jelentkeztek kihirdetés végett: Tóth Sándor—Kegyes Sára, Antal Sándor—Zsupos Róza, Szücs István—Gonda Julianna, Kupfer Béla—Kaufmann Fani, Janovecky Lajos—Szabó Anna, Mándi Lajos—Tóth Zsuzsanna, Nagy István—Furkó Lidia, Spitz Ignác—London Frida, Szabó György—Hajdu Ráchel, Szilágyi Ferenc—Ungvári Mária.

Házasságot kötöttek: Kottász Sándor—Boldogh Katalin, Bánó László—Törös Eszter, Weinrauch István—Gudász Erzsébet, Koós József—Földesi Teréz, Végh István—Molnár Katalin, Izsák Adolf—Feldmann Szerén, Szilágyi Mihály—Papp Julianna, Kozma István—Vékony Eszter, Kovács László—Soltész Ilona, Károlyi István—Farkas Ilona, Kiss Gábor—Siteri Julianna, Rózsa János—Hegedüs Veron, Farkas János—Gebei Róza, Simon Gábor—Simon Erzsébet.

— **Angol tennis-rakettek,** lapdák és teljes tennis-felszerelésekből a legnagyobb választék Mentze Henriknél, Piac-u. 38. szám.

Erőtéljes jóízűt

kap hamisleves, mártás, főzelék stb, ha előállításához húsleveset használunk, mely a

Egy kocka csupán 1/4 liter forró vízzel leöntve egy tányér legfinomabb, kész húsleves ad.

Csak a MAGGI névvel és a keresztcsillag védjeggyel valódi!

MAGGI-féle

kockából, dbja 5 f,
készül.

— **Garzon** bával, központi szolgáltatással, tus 1-re kiadó.

— **Gépész** belépésre, ki a kezeléshez ért, kal Hegedüs alatt kell.

— **Modern** val, központi gálatással, sz dern kényelen kiadó. Piac-u.

— **Elegán** nemű ujdonsá reknél, a vár

— **Haláloz** könyvi hivata sokat jelentett kath. 15 éves, éves, Botos M bor ref. 4 hóna Tasnádi Lajos ref. 21 éves, Végh Ede Er gör. kath. 7 m

— **Gépész** belépésre, ki kezeléséhez é ványokkal H sz. alatt.

NI
régbe

Próbadozoz gyermekneve NESTLÉ cég

KÖZ

Bud

Magyar hitel
Osztrák hitel
4 százalékos koron
Allamvasut
Jelzálogbank
Rimamurányi
Salgótarjáni
Közuti vasut

Magán
Bécs 3 1/2 %

Buda

Strasser és Kön
Buda 1914. április
" májusra
" októberre
Rozs áprilisra
" októberre
Zab áprilisra
" októberre
Tengori 1914. évi
jul.
" Készára

— **A városi**

A debreceni delmével rés ten május 2 pincegazdas retrospektiv gyak száma mert azokat zeti muzeum ja válogatta megírta röv történetét is írást alkalm

A kama delmi- és ip tart fenn ker hatóságaival rülő kereske tás esetkne rik ki a kar kamara e v tőnek, hogy fejlődő kere lati követel irányba ter

Kérem levelem 1914. május 17.
 101. n. közzétételére

— **Garzon-lakás** fűdőszobával, előszobával, központi fűtéssel, állandó melegvíz-szolgáltatással és személy felvonóval augusztus 1-re kiadó. Piac-u. 34.

— **Gépész-házmezt** keresünk mielőbbi belépésre, ki a központi fűtéshez és felvonó kezeléshez ért. Jelentkezni bizonyítványokkal Hegedűs és Sándor, Piac-utca 34. sz. alatt kell.

— **Modern lakás** 4 szobás, fűdőszobával, központi fűtéssel, állandó melegvíz-szolgáltatással, személy-felvonóval, minden modern kényelemmel ellátva augusztus 1-re kiadó. Piac-u. 34.

— **Elegáns kalap**, nyakkendő és fehérnemű újdonságok kaphatók Frank Testvéreknél, a vármegyeháza mellett.

— **Halálozások.** A debreceni állami anyakönyvi hivatalban ma a következő halálozásokat jelentették be: Kovács Margit gör. kath. 15 éves, özv. Faragó Istvánné ref. 64 éves, Botos Mária ref. 6 hónapos, Szücs Gábor ref. 4 hónapos, Nagy Károly ref. 53 éves, Tasnádi Lajos ref. 20 éves, Koroknai István ref. 21 éves, Szilágyi Eszter ref. 57 éves, Végh Ede Ernő r. k. 2 napos, Tinku Lajos gör. kath. 7 napos.

— **Gépész-házmezt** keresünk mielőbbi belépésre, ki a központi-fűtéshez és felvonó kezeléséhez ért. Jelentkezni lehet bizonyítványokkal Hegedűs és Sándor, Piac-u. 34. sz. alatt.

ségével vél szolgálatot tenni, amikor az elvi jelentőségű véleményeket az elintézés sorrendjében közreadja. Így legutóbb a következő elvi jelentőségű véleményeket adta a kamara:

Hentesek borju és növendékmarha vágásáról 6108—1914., a műiparos megjelölés használatáról 5215—1914., pék iparosok élesztő és termény árusításáról 4961—1914., a bőrkereskedők 3217—1914., a bizományi ipar gyakorlásáról 2621—1914. szám alatt.

Bakkancszállítások. A honvédség részére szükséges bakkancsokból a kisipar számára van elkülönítve 21,000 pár. Ennek szállítására a kamara ajánlatok benyújtására hívta fel alkalmi szövetkezetbe álló kisiparosait. A vállalkozási kedv ez évben igen élénk, mert a kisiparnak egyébként kevés a munkája. Pályázatokat jelentettek be: Debreceni cipészek és csizmadia. Hajdusoboszló érdeklőjei. Szatmárnémeti ipartársulata, Jászládányi alkalmi szövetkezet. Jászberényi cipészek és csizmadia. Jánoshidáról egy alkalmi szövetkezet. Jákóhalma, Jászapáti, Jásztelek cipészei. Nyiregyháza és M.-Sziget iparosai. A kiosztás a kereskedelmi minisztériumban tartandó értekezleten történik meg, melyen a kamara fogja a kerület ajánlattevőinek érdekeit képviselni.

Rohitsi

Tempel
Styria
Donati

—forrás. Szénsavdús, diatetikus, adító asztali ital. — Elősegíti az emésztést és anyagcserét.

Legteljesebb gyógyforrás. — Indikálva: idült gyomorhurutnál, székrekedésnél, Bright-féle veselajnál, lépérgan-nál, májbajoknál, sárgaságnál, anyagcsere betegségeknél, a légutak hurutos bántalmánál.

a maga nemében a leggazdagabb tartalmú gyógyforrás legerélyesebb hatással. Főképpen indikálva: idült bélhurutnál, obstipitációnál, epekövél, elhízási hajlamnál, csúznál és cukorbetegségnek.

Legdusabb, természetes magnézium-glaubersóforrások.

Főraktár Magyarország részére: Hoffmann József, Budapest V., Báthory-utca 8.

898—1914. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak 1914. V. IV. 259/2. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Beck Mayer részére hajdusámsóni lakostól 67 kor. 93 fillér tőke, ennek 1914. év február hó 12. napjától számított 5% kamatai és az eddig összesen 63 korona 26 fillér perköltőség erejéig, 1914. évi április hó 6-án bíróilag felülfoglalt és 1094 koronára becsült butorok és egyéb ingóságok 1914. évi május hó 18-án délután 3 órakor kezdetét veendő és Hajdusámsóban, alperes lakásán megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Megjegyztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatott részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik. Debreczen, 1914. évi április hó 30-án.

Oláh Géza, bírói kiküldött.

Gyógy- és vizgyógyintézet

minden modern phisikai gyógyeszközökkel **EGGENBERG, :: GRAZ MELLETT.** Vezető-orvos Dr. Grossmann, volt egyet. segéd.

322. sz. 1914. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102., illetőleg az 1908. évi XLI. t.-c. 19. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a hajduböszörményi kir. járásbírósnak 1914. évi V. 114/1. sz. végzése következtében Domán és Kurz cég javára 280 korona 49 fillér s jár. erejéig 1914. évi április hó 14-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján feloglalt és 2170 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: szabó-, kalap- és cipőárak nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a hajduböszörményi kir. járásbírósnak 1914-ik évi V. 114/1. számú végzése folytán 280 korona 49 fillér tőkekövetelés, ennek 1914. évi március hó 15. napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 94 korona 80 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig végrehajtást szenvedő hajduböszörményi üzletében leendő megtartására 1914. évi május hó 18. napjának d. u. 3 órája határidőül kitétetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §§-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Hajduböszörmény, 1914. évi május hó 1. napján.

Kopacsek Aurél, kir. bir. végrehajtó.

Külsőleg és belsőleg

egyaránt legbiztosabb hatású háziszser a

PALMA

Próbaüveg 40 fillér.

:: Kapható: ::

Dr. Szelényi Árpád

gyógyszerész

Debreczen, Piac-utca 30. sz.

TÖRVÉNYKEZÉS

§ Loptak, hogy mulassanak. Kulcsár Sándor és Kulcsár József timársegédek a múlt év júliusában megsejtették, hogy Tóth János gazdálkodónak valami megtakarított pénze van. Belopóztak a lakására és 180 koronáját ellopták, azután elmentek mulatni. Mikor elfogták őket már csak 110 koronát találtak náluk. A debreceni törvényszék ma Kulcsár Sándort 6 heti, Kulcsár Józsefet pedig 3 heti fogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

Minden beadványnál a következő szám megjelölendő.

Hivatali szám — A II. 225/14.

7.

Felszólítás örökösökhöz, hagyományozottakhoz és külföldi hitelezőkhöz.

1914. március 14. a Miskolc-Debreczeni Magyarországon illetékes Linder Róza, szül. Singer alkuszó, Wienben, ahol II. kerület, Czernigasse 7. sz. rendes lakással birt, utolsó akarat hátrahagyása nélkül elhalt.

Az 1854. évi aug. 9. kelt csász. pátens 137, 138. §§ R. G. Bl. 208. sz. alapján az összes örökösök, hagyományozottak, akik ausztriai állampolgárok, vagy itten tartózkodó idegenek, felhivatnak, hogy a hagyatéki iránti igényeiket legkésőbb 1914 június 26-ig alantírott bíróságnál jelentésk be, mivel ellenkezőleg a hagyatéki ezen igényekre való tekintet nélkül, a külföldi hatóság vagy igazolt személynek kiadatik.

Az 1854. évi aug. 9. kelt csász. pátens 140. § R. G. Bl. 208. alapján, tekintettel arra, hogy az itteni örökösök az ausztriai hatóságoktól a hagyatéki tárgyalást megkérték, felhivatnak, a netaláni külföldi örökösök és hagyományozottak, hogy igényeiket hasonló határidőig jelentésk be és tudassák, hogy az engedményezést külföldi hatóságok részére kérelmezik, máskülönben, ha utóbbi maga az engedményezést nem kéri, a tárgyalás itten és pedig a jelentkező örökösökkel egyedül fog megejtetni.

K. k. Bezirksgericht Leopoldstadt II. Abteilung II/1914 ápril 26.

P. H.

NESTLÉFÉLE
 régbevált GYERMEKLISZT

Próbadobozokat, valamint orvosi rőpiratót a gyermeknevelésről díjtanul küld a HENRI NESTLÉ cég, WIEN, I. Biberstrasse 32. P.

KÖZGAZDASÁG

Budapesti értéktőzsde

Magyar hitel	794.-
Osztrák hitel	608.50
4 százalékos koronajáradék	80.05
Államvasút	601.-
Jelzálogbank	401.50
Himamurányi	635.25
Salgótarjáni	692.-
Közúti vasút	650.-

Magánleszámítolási kamatláb

Bécs 3 7/16% — Berlin 2 3/8% — London 1 13/16%

Budapesti gabonátőzsde

Strasser és König debreceni bizományos távirati jelentése.

Bu. a 1914. április	18.81
" májusra	12.23
" októberre	9.92
Rozsa áprilisra	6.19
" októberre	7.88
Zab áprilisra	7.51
" októberre	
Tengeri 1914. évi máj. jul.	

Készáru szilárd.

— **A városi muzeum a borászati kiállításon.** A debreceni városi muzeum a tanács engedelmével résztvesz mint kiállító a Budapesten május 23-dikán megnyíló „Borászati és pincegazdasági gépek és eszközök kiállítása” retrospektív csoportjában. A felküldött tárgyak száma ugyan kevés, de eléggé érdekes, mert azokat dr. Seemayer Vilibáld, a nemzeti muzeum néprajzi osztályának igazgatója válogatta ki. Muzeumunk az ő kiváságára megírta röviden a debreceni szőlőskertek történetét is a kiállítás számára és ezen leírást alkalmi térképpel tette szemléltetőbbé.

— **A kamara szakvéleményei.** A kereskedelmi- és iparkamara igen élénk érintkezést tart fenn kerületének első és másodfoku iparhatóságával, melyek az elbírálásuk alá kerülő kereskedelmi- és ipari vonatkozású vitás eseteknek egyre nagyobb számában kéri ki a kamara tájékoztató véleményét. A kamara e véleményadások által véli elérhetőnek, hogy a bírói és hatósági gyakorlat a fejlődő kereskedelmi- és ipari élet gyakorlati követelményei után igazodó, egységes irányba terelődjék, egyszersmind érdekelt-

APRÓ HIRDETÉSEK

10 szög 50 fillér, azontul minden szög 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 f.

Vasárnap betűből eredett minden szög 10 fillér. Apró hirdetések előre fizetendők.

Videkről
apróhirdetéseket legcél-
szerűbb postautalvánnyal
feladni. Az apróhirdetés
szövege a postautalvány
szelvényén elfér. — Zárt
levélben is lehet; akkor
a hirdetés ára levélhelyeg-
ben csatolandó.

Jellegű leveleket
csakis kell igazolás el-
lenében adni a kiadó
hivatal.

Apróhirdetésre
telefonon felvilágosítással
nem szolgálunk.

A Debreceni Független Ujság
telefon száma:
Szerkesztőség 3-39
Kiadóhivatal 3-39 és 18
Nyomda 18

Levelezés

Jellegű levélnél a hirdetés
száma is kérietik.

Fiatal,
jó megjelenésű, keresz-
tény elkövető bank főosztá-
lyos vezető házasság céljából
vagyonosabb urhölgy komoly
ismeretségi keresi. Hajlandó
nagyobb kereskedői házba is be-
nőszülni. Belsőletes disz-
krétio biztosítva. Meg-
keresések Blockner hird-
detőjébe, Budapest, Sem-
melweis-utca 4. „Com-
merz” jellegre kéretnek.

Független,
szép, fiatal orosz hölgy
150.000 korona hozomány
— később még nagyobb
örökség — azonnal férj-
hez menni óhajt. Vagyon,
vallás mellékes, de csakis
komoly ajánlatokra vá-
laszol „Hymen”, Berlin,
Eilsabetstrasse 66.

Lakás

Nyarlásra
kiválóan alkalmas 3 szo-
bás lakás a Széchenyi-
kertben azonnal kiadó.
Bővebbet Fémipariskola.

Lakás.
3 szoba, elő-fürdőszobá-
val, villany- és vízvezet-
téssel, parkirozott ud-
varban azonnal kiadó.
Arany János 20.

Különte

Poloskairást
NÁNÁSSY ISTVÁN
legsikeresebben végzi a
Máv. vasutak poloska és
féregirtója. Kérem 849.
számu telefonon felhívni.
Évi kezelést és megvizs-
gálásokat is végez. Le-
vélbeli megrendeléseket
kérem. Fa-zekas Mihály-
utca 4 és Postakert Gyár-
utca 6.

Csere
Dr. Binder, a nagyszem-
beni adóhivatal főnöke
13 éves leányát a nyári
szünetbe magyar csa-
ládhoz cserébe adná fiu-
ért vagy leányért, de
csakis Debreczenbe. Neki
otthon 11 éves fia ma-
rad. A család társalko-
dási nyelve tiszta né-
met. Bővebbet dr. Med-
gyesi nagyszembeni járás-
bírónál.

Üzlet

TELI
holmik elrakásához natu-
lin, terpentin, rovarpor,
dobánypor kapható a
Deutsch üzletekben.

SZEGEDI PAPRIKA-
különlegességek óriási
raktára LINDENFELD J.
JENŐ fűszer- és gyarmat-
áru nagykereskedésében
pénzügyi palota. Telefon
79. sz.

Karlsbadi kétszersültet
és karlsbadi viz Félégy-
házy Jánosnál.

Falusi Károly
polgári és katonai cipész
Debreczen, Csapó-u. 41.
Készítik min-
denféle sport-
cipőket, vala-
mint orthopéd
cipőket fájós
és nyomorék
lábakra. Raktáron tartok
műhelyemben készült
legjobb minőségű férfi-
női és gyermekcipőket.

Kereskedelm

végzett fiatalember gya-
kornoknak azonnal fel-
vétetik. Ajánlatok „Hol-
landi Életbiztosító r.-t.”
keletmagyarországi inté-
zéséhez Debreczen,
Piacz-u. 75. intézendők.

Adás-vétel

Eladó
jó karban levő tornyos
vaskonyha. Pacsirta-u.
47. sz. a.

Zöld lucerna
ölenként 5 fillérért
kapható. Ifj. Csengeri
Ignác, Hatvan-utca.

200 holdas vézmentes,
egészséges
jó legelő kiadó Püspök-
ladány határában. Nyári
legeltetésre elfogadok 100
darab marhát, esetleg 600
darab birkát. Bővebbet
Szégl Zsigmondnál Deb-
reczen.

.. KOCSIS ..

józanéletű, nős, azonnali
belépésre 100-200 ko-
rona óvadék mellett fel-
vétetik. Kiszolgált lovas-
sági altisztek előnyben
részesülnek. Jelentkezni
lehet hétfőn délután a
Pannónia-szállodában

Pénzt kölcsönöz magánzó
5% melletti tiszte-
séges embereknek 5 évi részlet-
fizetésre (ingatlanra is). KNOLL
K. Berlin 29., poste restante.

KÖLCSÖN

sorsjegyekre, értékpapírokra
és I-rendű vidéki taka-
rékpénztári részvényekre
Konvertáltjelszógra 140 K
Hazai sorsjegyre . . . 90 »
Osztr. vörös kereszt s.j. 40 »
Olasz vörös kereszt s.j. 33 »
Erzsébet sorsjegyre . . 7 »
Jósziv . . . . . 10 »
Bazilika . . . . . 20 »
Magy. vörös kereszt s.j. 22 »
A kölcsön apró részletekben
törleszthető. Ha sorsjegyet
bárhol zálogban vannak, úgy
a letétjegy beklüszése ellené-
ben a kölcsönt a fenti összegre
főlemeljük. **Részletfizetésre**
vásárokat, de még ki nem fe-
zett sorsjegyeket kiváltjuk
és rájuk fenti
kölcsönt adjuk.

A Debreczeni Kézizálog Kölcsön-
intézet Részv.-Társ. bankszámlája
SIMONFFY-UTCA 13. SZÁM.
Telefon 298. Alapítási év 1878.

Valódi brünni szövetek

az 1914. évi tavaszi és nyári időnyre

Egy szelvény	7 kor.
3. 10 m. hosszú	10 kor.
teljes férfiruhához	15 kor.
(kabát, nadrág, és mellény)	17 kor.
elegendő, csak	20 kor.

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20.— K-ert,
szintúgy fehérszövetet, turistalövedéket, selyemkam-
pant, női kosztüm szöveteket s. gy. gyári áron
kád, mint megbízható és szolid cég mindenütt
ismert posztógyári raktár

Siegel-Imhof Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök a melyeket a magánvevő élvez, ha
szövetkészletét közvetlen Siegel-Imhof cég-
nél, a gyári piacon rendel meg, igen jelenté-
seny. Szabott, legolcsóbb árak. Óriási
választék. Mintáiból, figyelmes kiszolgálás, még
a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss árban

Ideggyöngye férfiak

(neurasteniában szenvedők)

kérjenek ezen haj azonnali megszüntetését
tárgyaló ismeretű. 40 fillér postabélyeg csat-
tolása mellett. Nem belsőleg beveendő gyógy-
szer.

„NOVA MECHANIKA 116.”
Budapest — Főposta — Fiókberlet 40.

FÉLSTABILGÉPEK

és lokomoblok 8-110 HP.
továbbá gőzgépek 8-100 HP.
gőzkazánok 18-170 m² tüzfelülettel
köleszőn is olcsón kapható

Abeles Emilnél, Budapest, V., Váci-ut 14-13.
Telefon 24-41. Veszek ócskavasát és fémeket.

LUBLÓFÜRDŐ

Szénsavas vasas (pezsgő) és mórüfördők.

Kitűnő hatású vérszegénység, az idegrendszer
idültbántalmainál, szívbántalmaknál, általános gyen-
geségknél, különösen pedig női bajoknál. :: ::

Előidényben tetemes árkedvzsmény.
Bővebb felvilágosítással szolgál az uradalmi fürdő-
gondnokság L U B L Ó F Ü R D Ő N (Szepes megye.)

Bártfa-gyógyfürdő

a város saját kezelésében. (Sáros megye.) Posta, távirat, táv-
beszélő és vasuti állomás, 6000 hold fenyeserdővel. Rend-
kívül jó gyógyeredményt mutat fel: női bajoknál, sápkór,
vérhíánytól, gége, légsző, tüdő, gyomor és bél idült hurul-
jainál. Léghóra és vizgyógyintézet. **Szénsavas, vasas, iszap-
láp- és mórüfördők.** Penziórendszere a város házi kezelésé-
ben lévő Deák- és Erzsébet-királyné-szállodákban és 25%
engedmény a fürdőknél ezen szállodai vendégeknek. Ujjon-
nan épített kaszinó. Prospektust kívánatra küld a fürdő-
igazgatóság, Bártfagyógyfürdőn.

Ferd. Sickenberg's Söhne

Nussdorfi festészet, chem. mosóda
cs. és kir. udvari szállítók

WIEN, XIX., NUSSDORF
Sickenberggasse 4-8.

Levágandó és mint ezim használandó.

**Festészeti és chemiai mosóda uri és női öszzruháznak, csipke, függöny,
butorszövet, toll, napernyő, keztyű és minden toiletteszikknek.**
Vidéki rendelések haladéktalanul. Tudakozódásra azonnali elintézés !!

Gyár: Wien, XIX., Nussdorf, Sickenberggasse 4-8.
Főraktár: Wien, I, Spiegelgasse csak 15.
FIGYELMEZTETÉS! Tévedések elkerülése végett kérjük czégünkre jól ügyelni.

Balatonfüredi

szanatorium és gyógyfürdő !!!

Természetes szénsavas iszapfürdők és balaton-
fürdők. Ivókúra. Physikal és diatetikai gyógy-
intézet az összes belbetegségek számára, különös
tekintettel a szív- és érrendszer, vese megbete-
gedésénél és női bajoknál. Csukorbetegnek
ívó-, alkálizáló- és diatetikus kúra Idegbetgek
számára az összes modern gyógyszerközökkel fel-
szerelve. Soványító-, lizó-kúra. Röntgen- és che-
mial-laboratorium. Zander-intézet. Inhalatorium.
— Egész éven át nyitva. — Prospektussal és fel-
világosítással szolgál a Fürdőigazgatóság.

ARANYÉREM WIEN 1912.

Ideggyöngye férfiak

egészségük helyreállítását előmozdítják, ha

Evaton-tablettákat

használnak. Kérje az orvosi vélemények gyűjteményét.
Próba K 4-20, fél doboz K 10.—, egész doboz K 18.—
utánvétel vagy az összeg előzetes beklüszése ellenében. Cím:
ST. MARKUS-APOTHEKE
FABRIK PHARM. SPEZIALPRÄPARATE
WIEN, III., HAUPSTRASSE 130.
Raktárak: Török József Budapest, VI., Király-
utca 12, Hunnia-gyógyszertár Budapest, VII.,
Erzsébet-körut 56.

Hirdetés.

Református egyházunk presbyteriuma
közhírré teszi, hogy egyházközségünk vá-
lasztó tagjainak névjegyzéke az E. I. t.-c.
19. §-a értelmében elkészült és **ez év má-
jus 15-től 25 ig délután 1 óráig** az egy-
ház számvevői hivatalában közszemlére ki-
tétetik, hol azt abban az időben, a hivatalos
órák alatt — 8 órától 1 óráig — bárki meg-
tekintheti és ellene ez idő alatt az egyház
iktatói hivatalában írásban felszólamlást ad-
hat be, a felszólamlásra hozandó határozat
ellen pedig, mely az illetővel írásban fog
közöltetni, ez évi június 5-től 20-ig az espe-
res urhoz felebbezhet.

Debreczen, 1914. évi május hó 13-án.
Dicsőfi József s. k., Kovács József s. k.,
lelkész-elnök. főgondnok.

MEG... A VIL...

UNDERWO...
LÁTHATÓ...
IROG...

38-37
WIEN, VI.

GEREBEN

1914 május

PALMA

PA

figyelje meg TARTÓ

MA

melyek ná...

Ezen szö...

Kérjük mar...

mely...

KAL

Üzemna

1000 szines

1000 finom

1000 félv

1000 szines

Egyéb ny...

derm kiví

HOFFMA

DEBREC

MEG... A VIL...

UNDERWO...
LÁTHATÓ...
IROG...

38-37
WIEN, VI.

GEREBEN

P az elasztikus
cipősarok
PALMA
figyelje
meg
TARTÓSSÁGÁT

SZÖVET-

MARADÉKOKAT

melyek nálam felhalmozódtak, áron alul, óriási
árengedménnyel adok el.
Ezen szövet-maradékok elegendők teljes
férő-öltönyökre, nadrágokra, paletókra, női
kosztümökre, aljakra stb.

Kérjék maradék miniatúrákat férfi- és női szövetekből,
melyeket ingyen és bérmentesen küld:

KARL KASPER
postagyűjtő, DEBRECZE 412.

**Üzemnagyobbítás folytán
nyomással:**

- 1000 színes jóminőségű boríték K 3-60
- 1000 finom fehér boríték " 6-
- 1000 félv üzleti levélpapír " 7-
- 1000 színes levelező-lap " 5-20

Egyéb nyomtatvány is elegáns, mo-
dern kivitelben, hasonló olcsó árak
mellett

HOFFMANN és KRONOVITZ

KÖNYVNYOMDÁJÁBAN

DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 49.

**MEGHODÍTOTTUK
A VILÁGOT!**

UNDERWOOD
LÁTHATÓ IRASU
GÉP
IROGÉP

3837
WINDSTAN

GEREBEN BÉLA ANDRÁSSY-UT 1.

Törv. védve.

A fiatalság és szépség titka
meg van oldva az

„OJA“ csodaszappan

használata által „OJA“ egy szinte bámulatos hatású szépítőszert, mely az arc bőrnek viruló színt kölcsönöz. Az arc bőr minden tisztatlansága eltűnik. „OJA“ használata által a legduzzadtabb kezek is elegánsak, gyöngédék, tiszták és finomak lesznek. **1 egész doboz 2 K** **1 kis doboz 1 K**

„OJA“-körömlakk

azonnal pompás fényt kölcsönöz, mely hetekig eltart és a kezek mosása után mindig szebben bontakozik ki. Egy készlet körömlakk és paszta lakkeltávolítóval 2-60 K.

„OJA“ illatszertár A. G. Wien, I., Petersplatz 11.
debreczenben kapható a Központi drogériában.

TELEFONSZÁM 632.

TELEFONSZÁM 632.

HALMÁGYI

NŐI ÉS LEÁNYFELÖLTŐK NAGYÁRUHÁZA DEBRECZEN, PIAC-U. 32. (VOLT SZEDLÁK-HÁZ.)

Állandóan dús választék:

Selyem, Grenadin és Broche, valamint Gummi, Impregnált és Lüsster köpenyekben.

- Eponge costum legujabb 35- kor-tól.
- Eponge és vászonalj „ 6-90 kor-tól.
- Crepp bluz újdonság reklámár 3-50 K-tól.
- Crepp és Cretton pongyola „ 10- K-tól.

Selyem costumök, alkalmi és utcai ruhák, felöltökben. Eredeti párisi és berlini modellek.

Eredményes küzdelem

a peronospora-, gyümölcsfák-, burgonya-, mező- és növény-
ártalmak ellen biztosan elérhető

MAYFARTH önműködő

SYPHONIA

permetezővel, továbbá különlegességek,

BOR- és GYÜMÖLCSSAJTÓK

HERKULES

hidraulikus sajtók,
szőlő- és gyümölcs malmok,
teljes szüretelőberendezések, stb.,

továbbá mindennemű gazdasági GÉPEK és SZERSZÁMOK legjobb kivitelben kaphatók

Ph. Mayfarth & Co.

mezőgazdasági gépgyárában

Wien, II., Taborstrasse 11.

Frankfurt a/M., Berlin, Páris.

Képes nagy árlap 391. ingyen és bérmentesen. — Képviseleők kerestetnek.

DONOGÁN ÉS SOMOSSY
 CZÉG
DEBRECZEN,
Kistemplombazár

Ajánlja a tavaszi idényre érkezett
 ::: ujdonságait. :::

Női costum helmék, Selymek, Crepe és ramageokban
! Nagy választék! ! Olcsó árak!

CARL KRONSTEINER-féle
 időálló mész
açade festék
 törvényileg védve.

50 színárnyalatban kgr.-ként 24 f.-től feljebb.

Évtizedek óta bevált festék, felülmúlja az összes utánzatokat. Egyetlen célszerű mázóoló anyag még a már festett homlokzatoknál is.

Email-façade festék sohase kopik, egyszerű bevonás után fed, hideg vízben feloldva használható kész. Méregmentes, ideális festőanyag belső helyiségek, faépítmények, színek, pavilonok, sátrak stb. festésére. Minden árnyalatban kapható négyzetméterenként 5 fillért.

Mintakönyv és prospektus ingyen.

Carl Kronsteiner,
 :: Wien, III., Hauptstrasse 120. ::
 Raktár minden nagy városban.

**!! Kartelen kívül !!
 MEZŐ ÁRMIN**

építőfa, deszka és cserépkereskedése Wesselényi-tér 8. szám alatt. (Berta-gözmalom.) — Kolarit-fodellomex kizárólagos egyed. árusítása. — Kartelen kívül, tehát olcsó árak. Mindenkinek saját érdeke, hogy szükségletét nálam szerezze be.

**Szőlő- és gyümölcs-
 betegségek, valamint rovarok, hernyók, zöld- és palstetvek ellen való védekezésre ajánlom az állami ellenőrzés mellett készített**

KÉN MÉS ZLÉT
 (CALIFORNIAI LÉ)

szavatolt 23 B fokú, az összes gombabetegségek, mint: Monilla sönör, fusicladium, püszmete lisztharmatja ellen, mely szer eddig sok más szerek között a leghatásosabbnak bizonyult.

ÁRAK:

1 liter üveggel	K -50
4 kiló kannával	K 2-
25 kilós üveg, üveggel együtt	K 7-
50 kilós ballon, ballonnal együtt	K 18-
100 kilós hordó, hordóval együtt	K 20-
200 kg. hordó, hordóval együtt 100 kg á	K 48-
Rézkénpor Dr. Aschenbrandt-féle 100 kg.	K 66-
Bordópor Dr. Aschenbrandt-féle 100 kg.	K 66-
Forhín legjobb peronospora elleni szer, 2, 5, 10, 25 kilós dobozokban 1- K, 100, 200 kg. hordóban	K -90
Kénmáj 100 kilós ládánál	K 64-
kimérve	K -70
Bagol szőlőmoly ellen 1 kiló 100 liter vízhez	K 5-
Nikotin-quassia kivonat gyümölcsfák permektézésére 25 grmos tubus 25 liter vízhez elég	K -70
Egynegyed kilós doboz 250 liter vízhez	K 3-20
Ichneumon roszatevek ellen, 1 doboz	K 1-10
Uraniazöld almamoly ellen.	

Bármily más növényi vagy állati kártévő elleni védekezésnél szívesen szolgálok szakaszerül utbaigazítással avagy felvilágosítással s minden egyes esetben a legmegfelelőbb védekező szert ajánlhatom.

Kontsek Géza
 fűszer és magnagykereskedése Kossuth-u. 15.

Érdeklő
BENZ
 Diesel-motortól, szivattyú, benzín-, légszusz, MOTOROK minden gazdasági és ipari célra

Olcsó üzem, kedvező fizetési feltételek, fejérek, ingere
 A világ legnagyobb motorgyára
 7000 munkás-400 hivatalnok

BENZ
 MAGYAR AUTOMOBIL ÉS MOTORGYÁR R-T
 Központ: BUDAPEST
 V. Döröthy-u. 9. VII. Károlyi-utca 31.

DEBRECZENI BUTORKÉSZÍTŐ
ASZTALOSOK SZÖVETKEZETÉNEK

BUTORRAKTÁRA

Debreczen, Piac-utca 26-28. sz.

Az új városi bérház fényesen berendezett szuterénhelyiségeiben.

Minden izlésnek megfelelő butorok!
 Szolid árak!
 Kedvező üzleti feltételek!
 TELEFON: 968.

DARKAU-FÜRDŐ
 (Osztrák-Szilézia.)

Legerősebb elsőrangú jódbrom-sósüfűdő. ::
 Egyetlen fűdő, ahol tiszta jódsóban lehet fűdődni. Javallatok: Görvély, exsudatumok, érmeleszedés, csont- és ízületi bajok, női betegségek, csusz, stb. Legmodernebb gyógyszerközök. Régi park. Diszes szállások. Gyermekpenziók kíséret nélkül. Hegyi vízvezeték. Telefon Posta, táviró és vasúti állomás. Evad május 15-től október 1-ig. Főorvos Dr. Edm. Beck. Ertesítésekkel és prospektusokkal szolgál **Exz. Graf Larisch-Mönnichsche Kurverwaltung, Darkau.**

Szeplős

csunya leányok, májfájás, kiütéses asszonyokon azonnal segít

A VILÁGHÍRŰ FÖLDES-FÉLE
MARGIT-CRÈME ÉS SZAPPAN

A Margit-crème rögtön szünteti szepőt, májfajtot, bőrkülféseket, atkát (mitesser) s mindennemű bőrbajt. A Margit-crémétől az arcbőr üde, rózsás lesz, a ráncok, redők eltűnnek. A Margit-crémét a világ legszébb asszonyai, hercegnők, grófnők, bárónők, híres művésznők stb. használják s el vannak ragadtatva annak páratlan bőrkonzerváló és bőrszépítő hatásától. — 6 koronás rendeléseket bárhova bérmentve küld

Földes Kelemen Gyógyszertára Arad.
 Debreczenben kapható: Balázs Ödön gyógyszer-tárában, Jóna és Jóna drogériájában, Kubek Sándor, Mihalovics Jenő, Mauthner Alfréd, Muraközy László, Toth Béla gyógyszer-tárakban. — Hajduszentmihályon kapható: Barbócz Zsigmond gyógyszer-tárában — Hajduböszörményben kapható: Ersey Gábor gyógyszer-tárában.

KEIL-LAKK

„Keil-Lakk“-nál jobb máz nincsen
 Asszony mondja: ez a kincsem!
 A padló úgy fénylik tőle,
 Nem is kell sok máz belőle;
 Kevés munka, semmi kín,
 Barna, vagy porszürke szín,
 Figyelmed csak arra legyen,
 Hogy az mindig „Keil-Lakk“ legyen!
 Ajtó, mosdó, ablakpárkány,
 Oly fehér lesz mint a márvány,

Há „fehér Keil-Lakk“-ot veszünk
 S vele mindent jól befestünk,
 Konyhabutor, asztal, szék,
 Itt van „Keil-Lakk“ azurkék,
 Kerti butort fessünk zöldre,
 Gyermeknek öröme.
 „Keil-Lakk“-ból van minden szín,
 Kék, piros, zöld-rozmarin.
 Szóval: ház vagy nyárilak,
 Minden legyen ott „Keil-Lakk“!

Mindenkor kapható

Kontsek Géza cégnél, Debreczen.

Dr. Sztankay Aba gyógyszer-tára a Nádorhoz
 DEBRECZEN, ATTILA-TÉR.

Ajánlja saját találmányú kitűnő készítményeit
 DR. SZTANKAY-féle

HONTHIN-TABLETTA
 Legmakacsabb hasmenést gyógyítja. Egyedül gyógyszer, melyet élő magyar gyógyszerész állított elő s melyet a magas kormány hivatalos gyógyszerre tett. Egy doboz ára K 1.20.

Mindkét gyógyszer kapható a monarchia nagyobb gyógyszer-táraiban s a készítőnél Debreczen, Szentanna-utca-Attila-téri NADOR gyógyszer-tárban.

Legjobb hashajtó DR. SZTANKAY ABA
:: EULAXANS-TABLETTAI ::
 Fájdalommentes székletet idéz elő. Hascsikarás sosem lép fel. Az étvágyat nem rontja. Használata takarékos, amennyiben egy szem teljesen elegendő a széklet előidézésére.
 Egy tubus ára K 1.20.

3800 bolgár 100 évnél idősebb!
 E balkán nép keménysége és ezen magas életkoruk teljes erőben való elérése titka: a — — —

„YOGHURT.“ Ez egy tejből készült, rendkívül táperejű étel, mely a szervezetre csodálatos erősítő és gyógyító hatással van; nagyon egyszerű a készítmény módja, amellet roppant olcsó, mert házilag előállítható tiszta tejből. — Irjon azonnal egy levelezőlapot **BAUMANN** tejgazdaságra, Nagyszobán 5 címre és ingyen kapja meg a „A YOGHURT jelentősége mint táp- és gyógyszer“ című írtet. — Azonkivül kap 5 phiola „Baumann-féle YOGHURT-ferment“-et (elegendő 5 liter Yoghurt előállítására) és utasítást a bolgár Yoghurt készítéséhez, ha 1 K 60 fillért is beküld bélyegeken vagy postautalványon.